



Östermalms stadsdelsförvaltning

Verksamhetsberättelse 2005



AULA MAGNA • SALUHALLEN • STADION • ENGELBREKTSKYRKAN • BOBERGS GASKLOCKA • KAKNÄSTORNET • VASAMUSEET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTANDE ANALYS	3
INTEGRERAD STYRNING OCH LEDNING	4
NÄMNDENS ARBETE UNDER ÅRET	9
FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA	10
BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM	18
GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD	22
BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN	24
TA ANSVAR FÖR EKONOMIN	27
ÖVRIGA REDOVISNINGAR	46

BILAGOR

1. Tabeller
2. Nyckeltal
3. Uppföljning av generella åtaganden
4. Miljöberättelse
5. Förskolornas och skolornas kvalitetsredovisning
6. Svar på kommunfullmäktiges uppdrag till nämnden
7. Redovisning av den interna kontrollen
8. Leasingavtal

SAMMANFATTANDE ANALYS

Nämnden har under året fortsatt arbetet med att minska antalet barn i barngrupperna. Resultatet sammantaget för de senaste åren visar en genomsnittlig minskning med mer än två barn per grupp. Såväl kommunala förskolor som enskilt drivna förskolor har startat under året vilket har bidragit till att barnomsorgsgarantin hållits. Brukarundersökningar har genomförts bland förskoleföräldrarna och arbetet med att förbättra inom de områden synpunkter återfanns har påbörjats.

För de äldre barnen – elever i skolorna – har betygutvecklingen sett fortsatt bra ut. Även inom skola och skolbarnsomsorg har brukarundersökningar genomförts. Resultaten har även här använts i det påbörjade förbättringsarbetet. De äldre eleverna har erbjudits utökade möjligheter till ungdomsaktiviteter efter skoldagens slut inom ungdomscaféerna och i nya studios samt replokaler. Ungdomsrådet i stadsdelen är fortsatt aktiva och har träffat såväl stadsdelsnämnden som deltagit i brottsförebyggande rådets möten. Tid har ägnats åt dialogen med föräldrar och elever kring drog- och alkoholproblematiken.

Inom socialtjänsten har en tendens under senare år varit att fler institutionsplaceringar har genomförts såväl för familjer, ungdomar som äldre. Det förebyggande och/eller öppna arbetet har inte räckt till. Mötesplats för hemlösa har öppnats i samverkan med frivilligorganisationer, uppsökande verksamheter för personer med s.k. dubbeldiagnoser har startat. Utvecklad samverkan med landstinget, andra stadsdelar och brukarorganisationer har initierats med projektmedel för att möjliggöra bättre insatser för personer med psykiska funktionshinder. En gruppboende för fysiskt funktionshindrade har öppnats.

Inom stadsdelen har ett nytt äldreboende – Kampementets äldreboende - öppnats. Gärdets äldreboende är under ombyggnation och de boende och Gärdets medarbetare har tillfälligt flyttat till Bromma. Inom hemtjänsten har viss omorganisation och vissa lokalmässiga omflyttningar skett för att möjliggöra minskad gångtid och för att öka kvaliteten i verksamheten. Fler äldre än tidigare har valt hemtjänst utförd av annan än kommunen.

Många barn, unga och äldre har under året kunnat ta del av det lokala kulturutbudet. Föreställningar har givits i äldreboenden, teater har visats på skolorna, möjligheter till dans och rörelse i grupp har funnits för de yngre barnen liksom teater.

Stadsdelen upplevs som ren, vacker och trygg. Antalet klagomål har minskat jämfört med föregående år. Insatserna – såväl inåt i organisationen som gentemot medborgare – för en bättre miljö har utvecklats genom information, utbildningar, erbjudanden och möten.

Stadsdelsnämnden har beslutat i ett stort antal ärenden kring nya bostäder. Planerna för stadsutvecklingsområdet fortlöper, om än något år försenade.

Nämnden har för första gången på ett antal år bedrivit verksamheten inom tilldelad budget. I stort sett alla generella åtaganden har uppfyllts. Bland de åtaganden som inte uppfyllts finns insatserna att minska långtidssjukfrånvaron, att skriva arbetsplaner för hemtjänstutförare och individuella utvecklingsplaner för medarbetarna kopplade till enhetens verksamhetsplan.

Medarbetare och chefer har under året fortsatt med det målmedvetna besparingsarbete som krävs för att nämnden ska gå in i 2006 utan en för stor verksamhet. Nämnden lämnar ett bokslut om 27 mnkr.

INTEGRERAD STYRNING OCH LEDNING

ILS, system för integrerad ledning och styrning, innebär att nämnden i verksamhetsplanen styr mot de väsentligaste målen och prioriteringarna för året. I verksamhetsplanen redovisas enheternas åtaganden, arbetssätt, resursanvändande samt hur uppföljningen ska gå till. Bedömning av enheternas åtaganden i relation till tilldelade resurser utgör en viktig del i styrningen av nämndens verksamheter.

Strukturerad uppföljning av verksamheterna har skett genom att enheternas åtaganden, arbetssätt och ekonomi följt upp genom i dialog med enheterna i samband med tertiärrapport 2. För att ta vara på de erfarenheter och olika kompetenser som finns för att ytterligare utveckla verksamheterna organiseras dessa dialogtillfällen i bedömningsgrupper. Uppföljning har också skett på enhetsnivå genom t.ex. brukarenkäter. Ekonomisk uppföljning har gjorts varje månad per enhet. Inkomna synpunkter, förslag och klagomål tas kontinuerligt upp på arbetsplatsträffar i förbättringssyfte. Under året har arbetet med interkontrollplanen integrerats med det löpande arbetet med verksamhetsplanering och uppföljning. Resultatet av internkontrollen redovisas i bilaga 7.

Brukarinflytande

Barn och Ungdom

Förskolan har arbetat med föräldraråd och föräldrainflytande/dialog där föräldrarna givits möjlighet att på ett mer organiserat sätt framföra sina åsikter. Föräldrarna har också haft möjlighet att framföra åsikter och ta del av information dagligen då de möter personalen vid lämning och hämtning av barnen. Barnen har kunnat föra fram sina åsikter vid samtal som genomförs vid de dagliga samlingarna på avdelningarna och i enskilda samtal med barnen.

I skolorna har samarbetet skett i olika råd och kommittéer där representanter för både elever och föräldrar deltagit. Under året har skolorna arbetat med att få eleverna delaktiga i planering, utveckling och utvärdering av skolarbetet. Varje skola har också en föräldraförening.

De ungdomar som besökt ungdomscaféerna har haft möjlighet att delta aktivt i planering, genomförande, utveckling, och utvärdering av fritidsverksamheten. I det ungdomsråd som finns i stadsdelen har ungdomsfrågor, inflytandefrågor och förslag till träffpunkter diskuterats.

Socialtjänsten

Handikapprådet har varit rådgivande till stadsdelsnämnden i frågor som rör personer med funktionshinder. Inom socialpsykiatriska enheten har stormöten hållits på ArbetsCentrum, Lotsen och stödboendena tillsammans med brukarna. RSMH:s lokala förening Carpe Diem som har sitt kansli på Lotsen har bedrivit grupper och studiecirklar. Därutöver har gemensamma möten hållits med representanter från landstingets psykiatri, RSMH och Intresseföreningen schizofreni (IFS).

Att ge ett gott bemötande och en god omvårdnad har varit prioriterade områden inom enheten för funktionshindrade. Inom gruppboendena har boendemöten genomförts för att ge tillfälle till inflytande över planeringen av verksamheten. Familjeenheten har haft två grupper "Barn i skilda världar", varav en avslutades under 2005. Efter varje grupp besvarar föräldrarna några frågor skriftligt. Ungdomsmottagningen har haft en dagbok i väntrummet där besökarna haft möjlighet att skriva ner synpunkter.

Vid vuxenenhetens öppenvård- och eftervård i egen regi, har utformandet av grupper och aktiviteter gjorts tillsammans med brukarna. Regelbundna utvärderingar har gjorts vad gäller deltagarnas uppfattning av insatserna.

Äldreomsorgen

I stadsdelen finns ett *pensionärsråd* knutet till stadsdelsnämnden som ett rådgivande organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information i allmänna frågor som berör äldres levnadsförhållanden. Under 2005 sammanträdde stadsdelsnämndens pensionärsråd vid 14 tillfällen. Pensionärsrådet utarbetar en egen verksamhetsberättelse som bl.a. delges stadsdelsnämnden.

Inom stadsdelens äldreboenden finns *förtroenderåd*, som sammanträder minst fyra gånger per år. Stadsdelsnämndens pensionärsråd utser representanter bland sig att ingå i förtroenderåden. För första gången utsågs 2005 även en representant från pensionärsrådet att följa hemtjänsten. Vid de två upphandlingar av äldreboenden som förekommit under 2005 inom äldreomsorgen har två personer från pensionärsrådet deltagit, en person mer kunnig på upphandlingsfrågor och den andra som representant för respektive berört boende.

Brukarinflytandet har säkrats genom en god tillgänglighet och möjlighet till kommunikation med biståndshandläggare, utförare, anhörigkonsulent/äldreinformator. Enheten för biståndsbedömning har utökat telefontillgängligheten, en biståndshandläggare svarar under hela arbetsdagen. Arbetsplaner har upprättats tillsammans med den enskilde. Förvaltningen har arbetat särskilt med de enheter som haft behov av stöd i detta arbete. Dagverksamhetens arbetssätt har inneburit att den enskilde och närstående alltid tillfrågats om hur insatserna ska genomföras. En överenskommelse har gjorts och skrivits in i personalens daganteckningar. Kontaktpersonen har ett särskilt ansvar i detta.

Kultur och Miljö

Programområdet har sin huvudsakliga medborgarkontakt genom klagomålshanteringen och stadsdelsnämndens öppna sammanträden. Genom företags- och föreningsträffar, samrådsmöten kring parkutveckling och ordnande av gårdsvandringar har förvaltningen fått tillfälle till ömsesidigt utbyte av information och förbättringar av verksamheten. I samband med tidiga och utökade samråd kring miljöärenden och samråd om program och detaljplaner har förvaltningen fått in synpunkter som förts vidare till nämnden.

Brukarundersökningar

Barn och Ungdom

Utrednings- och statistikkontoret (USK) genomförde under våren 2005 på uppdrag av utbildningsförvaltningen en kommunövergripande brukarundersökning inom förskolan och skolan. Resultaten har redovisats på enhetsnivå.

Förskola

Helhetsomdömena om förskoleverksamheten totalt i stadsdelen visade sig mycket positiva. En stor majoritet, 96 % av de svarande, uppgav att deras barn trivs i förskolan.

Resultaten visar att föräldrarna är mer nöjda med maten och måltiderna, öppetiderna, bemötandet vid lämning och hämtning, samt personalens sätt mot barnen. Föräldrarna är däremot något mindre nöjda med utomhusmiljön, personaltätheten, barnens möjlighet till lugn och avskildhet, barnens möjligheter att påverka samt barngruppernas storlek. Det finns dock skillnader mellan de olika förskolorna i stadsdelen.

Undersökningens resultat har använts i förvaltningens planering och utvecklingsarbete och förskolenheterna har utgått från resultatet då de utformat sina lokala verksamhetsplaner för 2006.

Skolan

Skolundersökningen var uppdelad i tre delar:

1. Förskoleklass och fritidshem
2. Skolår 3 och fritidshem
3. Skolår 6 och skolår 9

I flera avseenden är föräldrarna och deras barn i de kommunala skolorna mer nöjda i denna skolundersökning än i den som gjordes för fem år sedan. Inte i någon jämförbar fråga har det skett en försämring. Speciellt nöjda har man varit med personalens sätt att vara mot barnen, att skolan ger goda kunskaper och möjligheten att känna sig trygg. Tillfredsställelsen med skolan sjunker dock påtagligt ju högre upp i skolåren som eleverna kommer. De redovisade utvecklingsområdena är möjligheten att få vara med och påverka måltidssituationen och arbetsron i klassrummet. Resultatet av skolundersökningen har använts i förvaltningens och skolornas fortsatta utvecklingsarbete och i framtagandet av enheternas verksamhetsplaner för 2006.

Fritidshem

Under december 2004 och januari 2005 genomförde förvaltningen en enkätundersökning som besvarades av föräldrar och personal på de kommunala fritidshemmen i stadsdelen. Frågorna var de samma som frågorna i revisionskontorets tidigare stadsövergripande undersökning för att resultatet av de båda undersökningarna skulle kunna jämföras. Speciellt nöjd har man varit med personalens kompetens och engagemang, fritidshemmens öppettider och samarbetet med skolan. Utvecklingsområden är arbetet med könsrollsmönster och miljö. I jämförelse med revisionskontorets undersökning visade resultatet att stadsdelens kommunala fritidshem ligger över medelvärdet för samtliga fritidshem i staden. Resultatet av undersökningen har använts vid framtagandet av skolornas åtaganden och verksamhetsprogram för 2006.

Socialtjänsten

En brukarundersökning genomfördes på alla enheterna utom ungdomsmottagningen, under vecka 21 och 42. Frågorna i enkäten baserades på programområdets åtaganden för 2005. Vid första mättillfället delades 237 enkäter ut och svar inkom från 136 brukare (57 %). Vid andra mättillfället delades 442 enkäter ut och svar inkom från 255 brukare (58 %).

<i>Brukarna som besvarade enkäten ansåg att</i>	<i>Vecka 21</i>	<i>Vecka 42</i>
det var enkelt att komma i kontakt med Socialtjänsten	85 %	78 %
de fick ett bra bemötande	94 %	87 %
informationen om deras rättigheter och om syftet med insatsen var bra	78 %	73 %
de var delaktiga i hur insatserna inom Socialtjänsten utförs	61 %	45 %
besluten var lätta att förstå	88 %	78 %
stödet/insatsen var i enlighet med besluten som fattats	87 %	83 %
stödet/insatsen som gavs leder till att förmågan att klara sig själv ökar	81 %	71 %
insatserna/stödet samordnas för dem som har kontakt med flera enheter.	75 %	59 %

De som besvarade enkäten under vecka 42 har överlag angett en lägre nöjdhet än de som besvarade enkäten under vecka 21. Eftersom det var första gången undersökningen

genomfördes har analysen av resultatet ännu främst handlat om orsaken till skillnaderna mellan de två veckorna, utformningen av frågor och vilka som enkäten delats ut till. Brukarenkäten är tänkt att genomföras årligen vecka 42 med utgångspunkt från Socialtjänstens åtaganden. Ungdomsmottagningen genomförde en egen enkät i januari 2005, vilken också är årligen återkommande.

Äldreomsorgen

Enheten för biståndsbedömning har genomfört en brukarenkät, som innefattade frågor om information, bemötande, punktlighet i handläggningstider samt tydlighet i beslut. Utskick gjordes under december 2005. Resultatet av sammanställningen kommer att redovisas i tertiärrapport 1.

Kattrumptullens äldreboende har gjort en särskild brukar- och anhörigenkät som visade att boende och anhöriga till största del är nöjda med verksamheten. Enhetens förbättringsområde konstaterades vara information om verksamhetens aktiviteter, vilket enheten arbetar på att förbättra.

Karlaplans hemtjänst har genomfört intervjuer med 60 pensionärer samt en minienkät. Brukarna är till största del nöjda med de insatser som hemtjänsten utför. Utifrån de synpunkter som framkommit inriktas enhetens förbättringsarbete på informationsmaterial, arbetssätt/rutinen att alltid ringa vid förändringar samt att se till att all personal har fotolegitimation.

Dagverksamheten har genomfört sin årliga enkätundersökning som riktar sig till deltagare, anhöriga, biståndshandläggare och kommunala hemtjänstutförare. Resultaten visar att verksamheten upplevs fungera bra, både pensionärer och anhöriga är nöjda. Enheten ska arbeta med att förbättra den interna informationen om dagverksamheten.

Barnkonventionen

Barnkonventionen är ett aktivt instrument i planering och utveckling av enheternas verksamhet och dess intentioner finns med i alla processer som rör barn och ungdomar i verksamheten på förskolor, skolor och i all fritidsverksamhet.

Barnperspektivet är väl utvecklat inom Socialtjänsten, framför allt inom familjeenheten och för barnhandläggarna inom enheten för funktionshindrade där barnen alltid står i fokus. Enheten för arbete och försörjningsstöd och vuxenenheten prioriterar barnperspektivet genom att systematiskt tillfråga klienterna om de har barn, på heltid eller som umgängesförälder. Vid vuxenenheten har insatser för klienter som är vårdnadshavare haft högsta prioritet. Därutöver har Socialtjänsten varit delaktig i det stadsövergripande projektet "Barnstöd Stockholm". Chefen för familjeenheten ingår i styrgruppen och samtliga medarbetare inom programområdet har erbjudits utbildning.

Utredningar och domar

Se bilaga 1

Socialtjänsten

Sammanlagt 62 domar har meddelats programområdet Socialtjänsten. Domarna har till 88 % utfallit till fördel för nämndens beslut. Fyra ärenden som överklagades vid enheten för arbete och försörjningsstöd bifölls av länsrätten. Domarna avsåg förvaltningens bedömning av

hyreskostnad, bruten överenskommelse om rehabiliteringsplan samt förvaltningens bedömning av sökta arbeten. Tre barn och ungdomar har beretts vård enligt lagen om vård av unga (LVU). Övriga domar enligt LVU avser överklaganden av placering, flytt av den unge samt umgängesförbud. Två personer har beretts vård enligt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Fyra beslut från länsstyrelsen har inkommit med anledning av klagomål från klienter rörande försörjningsstöd och insatser för funktionshindrade. I tre fall fann länsstyrelsen inga skäl att rikta kritik mot stadsdelsnämnden. I det fjärde fallet framfördes kritik om en insats som beviljades i slutet av 1990-talet på felaktigt sätt, vilket förvaltningen också upptäckt och sedermera åtgärdat.

Äldreomsorgen

Tillsynsmyndigheter för verksamheten är bl.a. Socialstyrelsen, Länsstyrelsen och Arbetsmiljöverket. Under året har Socialstyrelsen beslutat i ärende rörande anmälan från enskilda personer om brister i vård och omsorg på Körsbärgården samt beslutat i ärende rörande anmälan från anhörigrådet på Gärdets sjukhem. Länsstyrelsen har utfört tillsyn av Linnégården, beslutat rörande anmälan om bristande informationsöverföring samt anmälan om larmtjänstens bristande arbetsrutiner, samt beslutat rörande anmälan av missförhållanden på Körsbärgården. Arbetsmiljöverket har genomfört inspektioner av Gärdets äldreboende och Rio servicehus. I äldreombudsmannens årsrapport lämnas en bilaga till respektive stadsdel med de ärenden som rör stadsdelen för att ge underlag för eget förbättringsarbete.

Tjugo Lex Sara-anmälningar har gjorts under året, dessa har bl.a. rört bemötandefrågor och stöld. Två Lex Maria-anmälningar har skett under året, den ena rörande Gärdets äldreboende och den andra rörande Linnégården.

Sammanlagt 27 domar har meddelats programområdet Äldreomsorgen. Sju domar har gått nämnden emot. Två enskilda personer har fått avslag på ansökan om prövningstillstånd hos Kammarrätten. En enskild person har fått avslag på ansökan om prövningstillstånd hos Regeringsrätten.

Överklagade beslut som har bifallits av länsrätten: Ett ärende avsåg ansökan till särskilt boende i form av servicehus, tre ärenden avsåg ansökan till särskilt boende med dygnetruntomsorg, varav en dom gällde flytt från ett äldreboende till ett annat och en dom gällde en utomkommunal ansökan från landsorten till Stockholm. Tre ärenden avsåg social/ arbetsterapeutisk dagverksamhet, där alla tre gällde utökning av antalet beviljade besök per vecka. Samtliga domar verkställdes inom en månad.

NÄMNDENS ARBETE UNDER ÅRET

Östermalms stadsdelsnämnd har bestått av 13 ledamöter och 13 ersättare. Nämnden har sammanträtt två gånger per månad med undantag för juli månad. Totalt har nämnden sammanträtt vid 23 tillfällen. Av dessa har i genomsnitt ett möte i månaden, totalt 12, varit öppna för allmänheten och övriga 11 har haft karaktären av beredningssammanträden. Nämndens öppna sammanträden har hållits i Östermalmsskolans aula och varit besökta av allmänheten i varierande grad.

Stadsdelsnämndens beredningssammanträden har vid olika tillfällen kombinerats med studiebesök. Nämnden har besökt Ungdomscaf et vid Gärdesskolan, Fortum Campus Värtan, Engelbrektskolan och Dagverksamheten på Bo Bergmans gata där nämndsammanträdet inleddes med samverkan med handikapprådet.

F r beslut i enskilda ärenden har nämnden en social delegation, som har bestått av sju ledamöter och sex ersättare. Delegationen har sammanträtt vid 14 tillfallen. I brådskande LVU- och LVM-ärenden har sociala delegationen inom sig utsett ett utskott med tre ledamöter och tre ersättare. Utskottet har sammanträtt vid tre tillfallen.

 renden som nämnden behandlat belyses delvis under respektive målområde.

Det har kommit in 33 remisser vilket var ungefär detsamma till antalet i jämförelse med 2004. Antalet yttranden har ökat från 36 till 42. Antalet medborgarförslag har ökat från 16 till 78. Nämnden har överlämnat 25 skrivelser till förvaltningen med uppdrag att utreda och återkomma till nämnden med förslag till beslut. 26 skrivelser överlämnades 2004.

Under året har nämnden upphandlat driften av K rsb rsg rdens och Linn g rdens äldreboenden och av Parkleksverksamheten i Gustav Adolfsparken, sommargårdar (kollo) samt genomfört gemensam upphandling av handledningstjänster.

FÖRBÄTTRA VÄLFÄRDEN OCH DE KOMMUNALA VERKSAMHETERNA

Uppfyllelse av generella åtaganden

Se bilaga 3.

De generella åtagandena har till största delen uppfyllts. Bedömningen har skett genom dialoggrupper. Enheterna har följt upp sina åtaganden vid planeringsdagar, arbetsplatsträffar och föräldramöten. Andra sätt har varit brukarenkäter, inspektörsrapporter, månadsrapporter, arbetsmiljöronder, miljö kvalitetsrapporten och medarbetarsamtal. Den dagliga kontakten mellan brukare och personal har varit en viktig bedömningsgrund. Ekonomisk uppföljning har skett månadsvis bl.a. genom dialog med enhetscheferna.

De åtaganden som inte till fullo har uppfyllts är att alla medarbetare ska ha en individuell kompetens- och utvecklingsplan. Arbetet med detta pågår men har inte hunnit genomföras inom alla enheter. Kravet att utförarna inom äldreomsorgen ska upprätta arbetsplaner med den enskilde brukaren har inte uppfyllts helt på alla enheter. Särskilda insatser på enheterna har dock resulterat i ett ökat antal under årets sista månader. Inte heller åtagandet att minska sjukfrånvaron har uppnåtts då långtidssjukfrånvaron har ökat under året.

Ge alla barn och unga en bra start i livet

Minskade barngrupper

Antalet barn i barnomsorgen var 2005-12-31: 1 472 barn. Det betyder en ökning sedan 2004-12-31 med 45 barn, d.v.s. 3 %.

Tre nya kommunala avdelningar har öppnats. Antalet avdelningar är för närvarande 98. Den planerade starten av förskolorna på Valhallvägen 148 och på Skeppargatan 34 försenades och beräknas ske under 2006. Två flerfamiljssystem öppnades. Tre nya fristående förskolor med sammanlagt 180 platser startade. Dessutom öppnades en näraliggande fristående förskola på Norrmalm. Detta påverkade planeringen av hur många nya förskoleavdelningar som behövde startas.

En sammanställning av barnantalsutvecklingen i barngrupperna under mandatperioden med mättillfället september som jämförelsedatum, visar att barngrupperna hittills minskat med i genomsnitt 0,59 barn 2003, 0,73 barn 2004 och för 2005 är minskningen 0,98 barn. De kommunala förskolorna inom Östermalm har därmed sedan hösten 2003 minskat barngrupperna med i snitt 2,30 barn.

Barnomsorgsgarantin

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts under året.

Skolbarnsomsorg

Under året har skolorna fortsatt sitt utvecklingsarbete inom skolbarnsomsorgen med såväl lokal- som verksamhetsintegrering. Integreringen har syftat till att gynna barns utveckling i ett helhetsperspektiv. Den har utgått från barnens behov och strävan har varit att barnen ska uppleva kontinuitet och sammanhang i skoldagen. Fritidshemmen har ingått i FÖSK-arbetet (samarbetet förskola – skola) för att underlätta övergången från förskola till skola. Personalen har givits möjlighet till gemensam planering och uppföljning av verksamheten.

Elevantalsutveckling

Elevantalet har minskat i de kommunala skolorna. Vid avläsningen 2005-09-31 var 2 904 elever inskrivna i skolår F till 9. Detta är en minskning med 42 elever jämfört med hösten 2004. Minskningen finns till största delen inom skolår F till 5. Där är minskningen 75 elever. Orsakerna är två; ökad konkurrens av friskolor i närområdet samt minskat antal barn i åldersgrupperna. Inom skolår 6-9 är det istället en ökning med 33 elever. Denna ökning kommer främst av Engelbrektskolans profilering med fotbollsklasser dit många elever från andra stadsdelar sökt sig.

Vid en jämförelse med tidigare år kan konstateras att elevantalet minskat med 358 elever sedan 2001 (ht 2001 – 3 262 elever, ht 2002 – 3 153 elever, ht 2003 – 3 040 elever, ht 2004 – 2 904).

Sommarkollo

Vid ansökningstidens utgång hade 277 ansökningar inkommit till förvaltningen. Sammanlagt placerades 227 barn enligt sina önskemål medan 22 barn inte kunde få sina önskemål tillgodosedda. Orsaken till att inte alla kunde placeras så som de önskat var att det kollo eller den period barnet/familjen sökt var fullbelagt och att det inte gick att få fram fler platser just där. Förvaltningen har då lämnat förslag på alternativ placering. Detta accepterades av några medan andra istället valde att stå i kö till det ställe de ursprungligen sökt till. Tyvärr kunde då inte alla beredas plats. Av de som ansökt om plats lämnade 28 familjer återbud innan sommaren.

Av dem som fick plats på kollo var 55 barn i åldern 7-9 år, 110 barn var i åldern 10-12 år och 62 barn var i ålder 13-16 år. Sammanlagt var det 143 flickor och 84 pojkar.

Mötesplatser för ungdomar

Ungdomscaféerna på Gärdesskolan och Engelbrektskolan är stadsdelens viktigaste träffpunkter för ungdomar och de har varit öppna under kvällstid. Samarbetet mellan de båda caféerna har utvecklats med bl. a gemensamma ledarträffar och gemensam rockkonsert. Verksamheten är integrerad med skolverksamheten

En av fältassistenterna som har en halvtidstjänst har under hösten utökat sin arbetstid och arbetar heltid som fältassistent. Arbetet har i huvudsak varit inriktat på teaterprojektet ”1173”, som genomförs i samverkan med Bredängs fritidsgård.

På Gärdesskolan och på Engelbrektskolan har antalet replokaler utökats vilket gett fler tillfällen för stadsdelens band att repetera. Förutom detta har en inspelningsstudio byggts i Gärdesskolan med kapacitet att spela in ”demo-cd” av god kvalitet. Band från både Poolhuset och G-punkten har gjort inspelningar med handledning av fritidsledare från G-punkten. En gemensam rockkonsert har också genomförts med band och publik från båda caféerna

Poolhuset på Engelbrektskolan har utökat sina lokaler med en konstateljé. Ungdomar och ledare arbetade under våren med att iordningställa lokalen och den har använts från och med höstterminen. Verksamheten på Poolhuset har också utökats med filmvisning en lördagskväll i månaden.

De ungdomar som besökt ungdomscaféerna har haft möjlighet att aktivt delta i planering, genomförande och utveckling av verksamheten.

Stadsdelens ungdomsråd (det så kallade ungdomsforum), som är knutet till ungdomscaféet G-punkten, har fortsatt att träffas och har under året haft ett eget anslag att disponera. Rådet har bland annat diskuterat inflytandefrågor och behovet av träffpunkter för äldre ungdomar. En av fältassistenterna har huvudansvaret för ungdomsrådet.

Tillsammans med ungdomsrådet har underlag tagits fram för en Street-skatebana i Humlegården.

Idrottsplatser fyller en stor funktion för att samla ungdomar. För att underlätta för det spontana idrottandet har stadsdelsnämnden tillsammans med Stockholms Idrottsförbunds tilldelade handslagspengar beslutat att grusplanen i Gustav Adolfsplan ska få en konstgräsmatta.

Samarbetet med de övriga innerstadsstadsdelarna har bara till viss del genomförts. Det har framför allt skett genom fältverksamheten.

Stärka de lokala kulturverksamheterna

Arbetet med att få ett fungerande kulturnätverk har fortskridit. Förvaltningen deltar i Kulturförvaltningens nätverksträffar med kultursekreterare. För att förbättra möjligheterna till ett större utbud deltar förvaltningen i seminarier om ungdomsverksamheter och besöker teatervisningar. Målsättningen har varit att få ett så varierat utbud som möjligt för många åldersgrupper och typer av arrangemangen. Under året har det varit en träff med kulturombuden för förskola, skola och äldreomsorg. I huvudsak har erfarenheter av genomförda arrangemang och framtiden diskuterats.

Förskolorna har önskat aktiviteter där barnen kan medverka och dramalek på biblioteket. Dansprojektet för fyra- och femåringar har genomförts tillsammans med danskonsulenterna. På biblioteket i Fältöversten har Rim och Ramsor spelats för förskolebarn. Gärdeskolans aula har använts för större föreställningar för låg- och mellanstadiet. För de äldre har musikuppträdanden med trubadurer som sjungit och berättat om diktare och platser ordnats på samtliga äldreboenden.

Under året har förvaltningen givit stöd till 26 teaterföreställningar för 1 750 barn och ungdomar. Tillsammans med Danscentrum har 400 fyra- och femåringar under sex tillfällen fått öva dans och rytmik. På stadsdelens äldreboenden har vid sex tillfällen sammanlagt 120 äldre fått lyssna till musik av trubadurer. Förvaltningen har givit stöd till föreningsverksamhet och material för sammanlagt 370 000 kr.

Ökad livskvalitet för äldre

Anhörigstöd

Anhöriga står för en viktig del av vården och omsorgen till de äldre. Avlösning i hemmet, avlastning i dagverksamhet eller avlastningsperioder på korttidsboende och ekonomiskt stöd i form av hemvårdsbidrag har erbjudits de äldre.

Genom kompetensfonden har en utbildning av vårdbiträden och undersköterskor till anhörigombud genomförts. Totalt har 18 personer utbildats inom särskilt boende och hemtjänst. Utbildningen omfattade ett sju dagar långt kompetensutvecklingsprogram i syfte att utveckla stödet till anhöriga och närstående. Anhörigombuden har fått kompetens och

kunskap om hur de tillvaratar anhängvårdarens kunskaper, lyssnar in behov och önskemål. I utbildningen har deltagarna fått redskap för att överföra kunskap till övrig personal för att efter utbildningen kunna verka som ”ambassadörer” och kunskapspridare. Genom utbildningen läggs grunden till ett nätverk med syfte att främja erfarenhetsutbyte och fortsatt kvalitetsutveckling av anhängstödet inom staden. Stadsdelens anhängkonsulent är samordnare för anhängombuden.

Dokumentation

Stockholms stad har utarbetat riktlinjer för utförarnas sociala dokumentation och halvdagsseminarier har genomförts för att starta implementeringen hos berörda yrkeskategorier. På Gärdets äldreboende har handledning givits i social dokumentation och i samband med uppstarten av Kampementets äldreboende ingick information om social dokumentation. VODOK är ett IT-stöd för dokumentation av hälso- och sjukvård samt omsorg. Katrumpstullen har i ett särskilt projekt arbetat i detta både med social och hälso- och sjukvårdsdokumentation. Arbetet kommer att fortsätta att utvecklas för alla utförare under 2006.

Den enskildes möjlighet till inflytande över hur vård och omsorg planeras

De utlovade insatserna från äldreomsorgen har utformats så att den äldre och dennes anhöriga ska känna trygghet. Tydliga beslut och arbetsplaner har varit de instrument som använts i det dagliga arbetet. Inom vårdkedjan utgör arbetsplanen en bekräftelse för beställaren att uppdraget är verkställt och för den enskilde en precisering av hur och när hjälpinsatserna kommer att utföras. Ett varierat utbud av utförare inom hemtjänsten har gett den enskilde möjligheter att aktivt välja utförare.

Metodutvecklingsarbete för samverkan mellan biståndshandläggare och enhetschefer har genomförts, metodhalvdagar genomfördes i februari med uppföljning i april. Syftet har varit att tillsammans hitta mer ändamålsenliga arbetssätt som resulterar i att den enskilde brukaren får en god kvalitet i beslut och genomförande av insatser, inom ramen för riktlinjer och budget. De verktyg som används är biståndsbeslut/beställning och arbetsplaner. Detta arbete kommer att pågå fortlöpande.

Några av hemtjänstenheterna har arbetat intensivt med att organisera verksamheten i mindre arbetslag. Syftet med detta är att få en ökad kontinuitet i insatserna till brukarna samt att förbättra kommunikationen i personalgruppen.

Utevistelse och aktiviteter

Intentionerna med att ge äldre möjlighet till en rik fritid och utevistelse har genomsyrat verksamheten. På äldreboendena har promenader i närmiljön eller möjlighet att sitta på balkongen erbjudits. På Gärdets äldreboende på Bromma har en för uppdraget särskilt anställd sjukgymnast organiserat utevistelsen tillsammans med de boendes kontaktpersoner. De boende har erbjudits utevistelse en till två gånger i veckan.

Dianagården har startat en aktivitetsgrupp som träffas en gång per månad för att planera aktiviteter och utevistelse för de boende. Som exempel kan nämnas samarbete med kyrkan, Dianaloppet och caféverksamhet. Under sommaren har praktikanter och en extra personalresurs hjälpt till med utevistelse och aktiviteter.

Om en person har beviljats dagverksamhet tillgodoses också utevistelse och promenader om den enskilde så önskar. Seniorträffen, som är en öppen verksamhet för pensionärer, stimulerar också till promenader och utevistelse. Vid biståndsbeslut om inköp finns det möjlighet att

följa med till den närliggande affären en gång per vecka. För promenader i övrigt hänvisas i första hand till frivilligorganisationer, t.ex. Väntjänst.

Väntjänstens insatser är ett värdefullt komplement till äldreomsorgens biståndsbedömda insatser och föreningen har erhållit bidrag från stadsdelsnämnden bl.a. för just promenader. De äldre kan här få stöd och hjälp med t.ex. besök hos frisör, apotek, läkare, hjälp att handla, byta lampor, sällskap på en promenad, teaterbesök eller ett besök hemma.

Seniorträffen finns i lokaler på Bo Bergmans gata och har varit öppen för besök varje vardag. Pensionärerna kommer dit för att träffas och själva ordna aktiviteter till självkostnadspris, som exempel kan nämnas keramik, vävning, tygtryck och bridge. Dagvården som finns i samma hus upplåter lokalen och hjälper till med att beställa material.

Utbildningsgraden bland medarbetarna

Äldreomsorgens medarbetare har genom Kompetensfonden och olika projekt getts möjlighet till omfattande kompetensutveckling. Inom projektet Nyckelpigan ”Nyckeltal inom hemtjänsten” har samtliga medarbetare som arbetar inom hemtjänsten erbjudits 15 timmars utbildning. Utbildningen har syftat till att tydliggöra uppdraget, förbättra planering och arbetsmiljö och utveckla verksamheten.

Grundutbildningar

Via Kompetensfonden har äldreomsorgens medarbetare erbjudits att höja sin grundutbildning. Under året har 27 personer gått vårdbiträdesutbildning, 11 personer har utbildat sig till undersköterskor. Tre personer har gått Socialpsykiatri 100 p.

Under året har biståndshandläggare deltagit i utbildningar om bl.a. demenshandikapp, dokumentation och handläggning, LSS – lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och anhörigstöd. Två biståndshandläggare är uttagna till stadens satsning chefsplantskolan, en utbildning som genomförs under två terminer parallellt med ordinarie arbete.

Övrig utbildning, kurser m.m.

Vård- och omsorgspersonal har deltagit i kurser och seminarier inom områdena demens, dokumentation, kost, hygien, läkemedel, afasi, diabeteskunskap, nutrition, inkontinens. Miljöombud har utbildats. På äldreboendena har personal utbildats i förskrivningsrätt, vård i livets slut, vårdhygien m.m.

En särskild satsning har gjorts på att utbilda personal i att arbeta med dementa. På Dianagården har hela arbetslag deltagit i utbildning och inom hemtjänsten har demensutbildning och direkthandledning genomförts i samarbete med Silviahemmet.

Dagverksamhetens personal har deltagit i demensutbildning, nutritionsutbildning, MRSA-kurs, dokumentation, data samt diverse konferenser och seminarier. Heminstruktören har deltagit i Kompetensfondens fortbildning för heminstruktörer, sju heldagar under hösten, samt fortbildning på Hörselkliniken Rosenlund, syncentralen och hos döv/blindteamet.

Förbättringar för personer med funktionshinder

Rättssäkerheten har ökat genom att dokumentationen har förbättrats. Behovet av kontaktpersoner för personer med utvecklingsstörning har tillgodosetts genom ett aktivt arbete. En ny gruppbostad för personer med utvecklingsstörning invigdes våren 2005.

Nämnden har därmed fyra gruppboende för totalt 21 personer med funktionshinder såsom utvecklingsstörning, autism och autismliknande tillstånd såsom Asperger syndrom. En satsning har gjorts avseende kompetensutveckling för medarbetarna för att komma de boende till del. En gruppboende för personer med psykiska funktionshinder på Sandhamnsgatan 8 har försenats på grund av överklagningar och kommer att startas under första halvåret 2006.

De mest utsatta

Insatser för missbrukare

Socialtjänstens vuxenhet har varit samlokaliserad med landstingets beroendemottagning. Samarbeta och samverkan har skett utifrån gemensamma klienter/patienter samt med de institutioner förvaltningen köper vård och behandling av. Samverkan med frivårdsmyndigheten har skett i samband med frigivning från kriminalvården och att personen aktualiserats inom Socialtjänsten.

Förvaltningen har tillsammans med Norrmalms och Kungsholmens stadsdelsförvaltningar samt med landstingets beroendevård och psykiatri, ansökt och beviljats medel ur de så kallade Miltonpengarna för ett projekt med Case Mangangers (CM). Projektet är för personer med psykiska funktionshinder och komplexa vårdbehov och ska pågå under perioden 2005-09-01 till 2006-12-31.

För personer med psykiska funktionshinder och missbruksproblematik har samverkan skett med landstingets beroendevård. Under året har en samverkansöverenskommelse utarbetats mellan Stockholms läns sjukvårdsområde: Norra Stockholm psykiatri, Basområde city och Beroendecentrum Stockholm och stadsdelarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm.

Rörliga team

De medel som stadsdelen erhöll 2005 har använts till Tvärgruppen som består av socialsekreterare och biståndshandläggare från Socialtjänstens fem enheter, förvaltningens preventionssamordnare och två representanter från Ungdomsmottagningen. Arbetsgruppen har haft det övergripande ansvaret att definiera målgruppen, behov, arbetssätt samt metoder för att samordna förvaltningens resurser av insatser för målgruppen. Under året var 123 klienter aktuella. Tvärgruppen har utvecklats och bidragit till en ökning av samarbetet mellan enheterna vilket gynnar brukarna.

Hemlösa

I samband med tertiärrapport 1 ansökte och beviljades nämnden 1,6 mnkr för start av dagverksamhet för hemlösa under perioden 2005-08-01 – 2006-07-31. Verksamheten startade 2005-12-05 och drivs av Convictus i lokaler hos Frälsningsarmén tillsammans med förvaltningens vuxenhet i samverkan med församlingarna i stadsdelen; Oscar, Hedvig Eleonora och Engelbrekt samt frivilligorganisationen Gula Änglarna. Målet är att ge hemlösa personer en meningsfull vardag med tillgång till samvaro, frukost och lunch till självkostnadspris, aktiviteter samt möjlighet att tvätta kläder.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

Förvaltningen har under året inte haft någon större övertalighet. Inom äldreomsorgen har ett nytt äldreboende öppnat varför den övertalighet som uppstått på andra enheter kunnat gå direkt dit. När det gäller chefsförsörjning har det chefsutvecklings- och chefsförsörjningsprogram som bedrivs tillsammans med Norrmalms och Vantörs stadsdelsförvaltningar pågått. Chefsutvecklingsprogrammet omfattar 40 chefer inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade. I chefsförsörjningsprogrammet deltar sammanlagt nio personer.

Ett samarbetsavtal om klinisk utbildning i kommunal hälso- och sjukvård för sjuksköterskor pågår med Sophiahemmets högskola. 18 praktikanter har tagits emot därifrån, samt ytterligare fyra från andra sjuksköterskeutbildningar.

Förvaltningens chefer har också deltagit i bl.a. kurser i arbetsrätt, kommunikationsutbildning, situationsanpassat ledarskap och stadens ledardagar. Obligatorisk brandskyddsutbildning har genomförts för chefer och brandkontrollanter.

Praktikplatser

Äldreomsorgens biståndsenhet har under 16 veckor haft två socionomstuderande från Ersta-Sköndalsinstitutets högskola som praktikanter. Ytterligare fem studerande från socionomutbildningen samt 26 personer från vårdbiträdesutbildning har praktiserat inom äldreomsorgen.

Under hösten har tre praktikanter från Räddningsverket tagits emot av administrativa avdelningen. Studerande i utbildningen Skydd mot olyckor har vardera tio veckor fullgjort praktik i Systematiskt säkerhetsarbete (10 studiepoäng)

Under året har 11 socionomstudenter från Socialhögskolan i Stockholm beretts tillfälle att fullgöra handledd studiepraktik inom Socialtjänstens olika enheter. Praktikperioderna har omfattat 10-17 veckor beroende på utbildningslinje.

Inom äldreomsorgen har 37 studerande gjort handledd studiepraktik. Praktikperioderna har varierat mellan 2 och 16 veckor.

Under våren har en psykologistudent från Stockholms universitet haft praktikplats på Personalavdelningen under sin åttonde termin i utbildningen.

VFU-studenter

Skolorna och förskolorna har under 2005 haft ett samarbete med Lärarhögskolan i Stockholm, Konstfack, Idrottshögskolan, Kungliga musikhögskolan och Södertörns högskola då det gäller lärarutbildning. Fem skolenheter, inklusive Östra Reals gymnasieskola, och två förskoleenheter har tagit emot studenter i den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU). Samarbetet har utökats och antalet studenter på våra enheter har ökat betydligt. Under vårterminen uppgick antalet studenter till 63 och under höstterminen till 111. Ett fortbildningsprojekt har pågått mellan Lärarhögskolan och lokala lärarutbildare på Östermalm.

Särskilt anställningsstöd

Äldreomsorgen anställde 14 personer med särskilt anställningsstöd under hösten inom ramen för samarbetet med Länsarbetsnämnden.

Individuella utvecklingsplaner

Individuella utvecklingsplaner har tagits fram på de flesta enheter inom samtliga verksamheter. På några enheter är detta inte helt klart, men utgör prioriterade uppgifter under 2006 och åtaganden finns i de lokala verksamhetsplanerna. Analys av dessa på enhetsnivå ska ligga till grund för arbetet med att planera för verksamhetens totala kompetensförsörjning. Inom barn och ungdom har fortbildningsinsatser i linje med åtaganden genomförts. Inom förskolan har det handlat om att utarbeta metoder för pedagogisk dokumentation samt IT-fortbildning. Inom skolan att utveckla metoder för att arbeta med betyg och bedömning, matematik och barn i behov av särskilt stöd. Inom Socialtjänsten har personal deltagit i KBT-utbildning i Kompetensfondens regi. Utbildningen syftar till att brukarna ska kunna leva ett självständigt liv. Inom äldreomsorg har utbildningsinsatserna fokuserats på demenssjukdom och anhörigvård, även om detta inte finns med i alla individuella utvecklingsplaner. Inom Kultur och Miljö har den individuella planen inneburit att följa seminarier och kurser som har samband med aktuella projekt.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat under 2005, med 0,3 procentenheter från 11,3 % till 11,6 %. Det är antalet långtidssjukskrivna som har ökat. De insatser som bedrivits under året har inte gett förväntad effekt. Inom äldreomsorgen finns de långa sjukskrivningarna inom hemtjänsten. Ingen speciell ålderskategori kan urskiljas. Flera personer bedöms behöva byta yrke/arbetsuppgifter. Behovet av arbetsträningsplatser är stort. Cirka 15 platser till skulle behövas för att tillgodose det behov som finns. Personalavdelningen har erbjudit handledarutbildning för dem som tagit emot personer för arbetsträning. Under 2005 har två enhetschefer genomgått sådan utbildning. En viktig del i arbetsträningen är utvärdering av arbetskapacitet och arbetsförmåga och här saknas bra utvärderingsinstrument, inte bara inom Stockholms stad utan generellt inom alla verksamheter. Förvaltningen har tagit kontakt med arbetsterapeut på Karolinska Institutet som forskat kring arbetsträning och påbörjat ett arbete med att utarbeta utvärderingsmaterial till stöd för dem som tar emot för arbetsträning.

En lathund för rehabiliteringsarbetet har påbörjats av Personalavdelningen, Försäkringskassan och företagshälsovården som ska utgöra stöd för cheferna i linjeorganisationen. Den beräknas bli klar under första tertialen 2006. Planering för nätverk har inletts för att gemensamt hitta lösningar över enhetsgränserna när en återgång till ursprunglig arbetsplats inte är möjlig, vilket varit fallet för många av de långtidssjukskrivna.

Systematiskt arbetsmiljöarbete i samband med verksamhetsförändringar

Vid förändringar i verksamheten görs detta alltid efter MBL-förhandling som handläggs av Personalavdelningen. I förhandlingsunderlaget ska riskbedömningar och konsekvensanalyser finnas med. På detta sätt säkerställs att riskbedömningar alltid genomförs vid förändringar. Vid två tillfällen av tretton har riskbedömning och konsekvensanalyser saknats, och förhandling fått skjutas upp. Förhandling har genomförts när underlaget kompletterats.

BYGGA BOSTÄDER OCH UTVECKLA STOCKHOLM

Uppfyllelse av generella åtaganden

Östermalm fortsätter att vara en attraktiv stadsdel för boende och näringsliv. Kontrollen sker genom uppföljning av entreprenader för gatu- och parkdrift, blomsterprogram, dammar, fontäner och julgranar. Genom samråd, öppna sammanträden, klagomålshantering, pensionärsråd, handikappråd involveras medborgarna i planeringen av stadsdelen.

Bostäder som alla kan efterfråga

Stadsdelsförvaltningen deltar i utvecklingsarbetet av Norra Djurgårdsstaden och Värtan. Under våren har planering påbörjats för parker i dessa områden. Förvaltningen har bevakat att behovet av förskolor, skolor och specialbostäder uppfylls vid planläggning och markanvisningar till byggherrar.

För att samla och ge information har förvaltningen deltagit i samrådsmöten i tidigt stadium av planeringen. På så sätt har miljökonsekvensbeskrivningar kunnat kompletteras med synpunkter dels utifrån medborgarnas kunskaper och synpunkter, dels utifrån förvaltningens erfarenheter från tidigare planering. Så har till exempel skett vid ansökan om utökad hamnverksamhet i Värtan, ansökan om värmekraftverk i Kv Nimrod och Beckholmen. Förvaltningen har också deltagit vid rundabordsamtal om fördjupad översiktsplan för Nationalstadsparken.

Förvaltningen handlägger program- och detaljplaneremisser som rör fysisk planering i stadsdelen. Under året har 13 remisser behandlats av stadsdelsnämnden. Detaljplaner och bygglov har rört högskole- och skolområden, industriområden och planer för handels- och bostadsbebyggelse. För kv Bristol och Stralsund, som ligger i Värtahamnen, tillstyrkte nämnden två planer för bostäder och handelsändamål. Stadsdelsnämnden lämnade synpunkter på den första detaljplanen för Norra Djurgårdsstaden med ca 2000 lägenheter. En plan för studentbostäder och en för teknikhus tillstyrktes i Albanoområdet. För Folkanhuset i kvarteret Krejaren tillstyrktes en förändring från hotell till handel, kontor och bostäder.

En remiss om aktuellprövning av Översiktsplan 99 och en för staden gemensam framtidsbild "Vision Stockholm 2030" besvarades.

I svar på en programremiss över Skeppsholmsviken har synpunkter lämnats på två alternativ, en ny strandpromenad eller ett utvecklat stråk från Falkenbergsgatan genom Lilla Allmänna Gränd till Djurgårdsstaden.

Efter en planerings- och överklagandetid på åtta år var Kampementets äldreboende klart för inflyttning i november 2005. I huset finns 96 lägenheter. Till Kampementet flyttade samtliga boende på Tessingården (som nu är avvecklat), 19 personer från Betaniastiftelsens sjukhem (som stängde i november 2005) och ett 20-tal personer från Gärdet/Bromma som själv hade ansökt om att flytta, för att underlätta för äldre närstående att komma på besök.

I maj 2005 flyttade boende och personal från Gärdets äldreboende till Bromma sjukhus så att ombyggnad kunde starta. Ombyggnaden beräknas vara klar i december 2006 och då har samtliga äldreboenden på Östermalm den standard som krävs för moderna äldreboenden

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

Stadsdelsförvaltningen har fortlöpande kontakt med verksamma inom stadsdelen. Under våren har förvaltningen medverkat till att en företagarförening bildats för Karlavägen och dess närmaste omgivning. I kontakten med företagarföreningarna i Värtan och Karlavägen kan näringslivets frågor föras vidare till förtroendevalda och förvaltningar som ansvarar för mark- och planfrågor samtidigt som förvaltningen får information om företagarnas behov och problem. Säkerhetsfrågor för företagen tas upp i stadsdelens brottsförebyggande råd, där båda föreningarna har var sin representant.

Stadsdelsnämnden träffar regelbundet fastighetsägarna på Östermalm för gemensamma överläggningar. Årets träff behandlade frågor kring fastighetsnära källsortering och behovet av återvinningscentraler. Förvaltningen redogjorde för planlagda och planerade bostäder och verksamheter i stadsdelen.

För detaljplaner som innehåller bostäder och handel har stadsdelsnämnden framfört att en näringslivskonsekvensanalys ska genomföras tillsammans med näringslivsansvariga för att på bästa sätt möta behovet av affärer och etablering av mindre företag.

Inför nationaldagsfirandet samarbetade förvaltningen med företagare och konstnärer genom att smycka Karlavägen och Finlandsparken under mottot Medborgarnas dag. Förvaltningen medverkade också när Karlavägens företagarförening arrangerade Karlavägens dag under hösten, bl.a. deltog flera skolklasser och Humlegårdens parklek.

Förvaltningen deltar i näringslivskontorets frukostmöten och seminarier för att hålla sig ajour med stadens näringslivstänkande.

Insatser till arbetslösa ungdomar

För att minska arbetslösheten bland ungdomar i åldern 18-24 år har insatser genomförts enligt Kommunala ungdomsprogrammet (KUP) för ungdomar 18-20 år och enligt Ungdomsgarantin (UG) för ungdomar 20-24 år. Under 2005 fick 14 ungdomar insatser enligt KUP, varav tre ungdomar erhöll arbete, en gick vidare till studier, fyra återgick till arbetsförmedlingen, en fick ny praktikplats, två avstängdes från arbetsförmedlingen och två hade vid årsskiftet pågående insatser från förvaltningen. En informerade aldrig vidare efter praktik. Under 2005 fick 25 ungdomar insatser enligt UG varav 15 erhöll arbete, fyra återgick till arbetsförmedlingen, en fick ny praktikplats, två fick ersättning från A-kassan, en blev anvisad annan arbetsförmedling och två beviljades försörjningsstöd.

Feriearbeten

För 2005 erhöll förvaltningen 130 tkr från Länsarbetsnämnden och 400 tkr från Stockholms stad till feriearbetsplatser för ungdomar. Totalkostnaden för feriearbetena uppgick till 553 tkr. Lönen var 65 kr per timme inklusive semesterersättning för 15-16 åringar och 80 kr per timme inklusive semesterersättning för 17-18 åringar. Totalt 150 ungdomar sökte feriearbete inom förvaltningen och 61 ungdomar fick arbete; varav 19 flickor och 43 pojkar. Feriearbeten har kunnat erbjudas inom barnomsorgen och äldreomsorgen. Kommunfullmäktige har uppmanat förvaltningarna att ta särskild hänsyn till ungdomar med invandrarbakgrund och ungdomar som kan ha särskilda skäl inför fördelningen av feriearbetsplatser. Tolv ungdomar bedömdes ha särskilda skäl. Ett utvecklingsområde är samarbetet och kontakten med det privata näringslivet för att erhålla praktikplatser även där.

Samverkansöverenskommelser

Rehabilitering och sysselsättning

En samverkansöverenskommelse gällande insatser för rehabilitering och ökad sysselsättning inom Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsområden har träffats. Överenskommelsen är tecknad mellan myndigheterna i City, Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar samt Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan City, Arbetsförmedlingen Rehabilitering, Stockholms läns landsting avseende psykiatri, primärvård och beroendevård.

Arbetslivsinriktad rehabilitering

Försäkringskassans lokalkontor City, Stockholms läns landsting Beställarkontor Vård Norra Stockholms psykiatri, Arbetsförmedlingen Östermalm och Östermalms stadsdelsförvaltning har träffat en överenskommelse att starta projektet ARIRE – arbetsinriktad rehabilitering, för att utveckla samarbetet kring personer i åldern 30-60 år, som inte tillfälligtvis uppbär sjukpenning, sjuk-/aktivitetsersättning och/eller försörjningsstöd och är i behov av rehabilitering.

Vega-projektet

Förvaltningen driver Vega-projektet tillsammans med Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsförvaltningar med medel från Kompetensformen. Projektet riktas till unga vuxna arbetslösa mellan 18 och 30 år som är sjukskrivna p.g.a. psykiska besvär, där deltagarna haft sjukpenning som inte berättigar till försörjningsstöd, låg sjukpenning och kompletterande försörjningsstöd eller varit 0-klassade och uppburit fullt försörjningsstöd. Projektet pågår till 2006-09-30.

Östermalmsnätet

En samverkansöverenskommelse "Östermalmsnätet" har tecknats mellan Östermalms stadsdelsförvaltning, Försäkringskassan City, Arbetsförmedlingen Rehabiliteringen, Norra Stockholms psykiatri samt Beroenceentrum, för personer i åldern 18-65 år med långvarig arbetslöshet eller sjukskrivning, ofta i kombination med annan problematik som t.ex. missbruk, socialmedicinsk, psykosocial eller psykiatrisk. Från Östermalms stadsdelsförvaltning deltar vuxenheten och enheten för arbete och försörjningsstöd.

Ett hållbart trafiksystem

Förvaltningen deltar i försök att minska inandningsbara partiklar (PM10) i stadsluften genom att använda kalciummagnesiumacetat (CMA) som dammbindningsmedel. Försöket har för Östermalms del skett på Engelbrektsgatan och Sturegatan samt på gångbanor i området runt Östermalmstorg. En mätstation placerad på Norrlandsgatan har registrerat hur effektiv CMA-behandling är för att reducera halterna av partiklar i luften (PM10). Behandling med CMA på gatorna har visat på att en reduktion av partiklarna i luften är möjlig.

Stadsdelsnämnden har framfört att det vid inflyttningen i nya området ska finnas färdiga trafikseparerade gång- och cykelvägar till skolor, handel och friområden.

Renhållning, vinterväghållning, framkomlighet och parkskötsel

Den 16 september genomfördes en städdag med deltagande från 28 skolklasser och 16 förskolegrupper. På Karlaplan fanns personal från Östermalms stadsdelsförvaltning, Stockholm Entreprenad AB, projektet "Sortera mera!" och förpackningsindustrin för att informera om renhållning och Agenda 21 arbetet inom stadsdelen.

Snövallar från körbanor och gångbanor, 53 000 m³, kördes och tippades i Värtan till en kostnad av 2,9 mnkr,

För att uppmärksamma designåret 2005 anlades en specialdesignad plantering med sommarblomster på Karlaplan utanför Fältöversten. Planteringen var ett samarbetsprojekt mellan stadsdelsförvaltningen och Centrumkompaniet. Temat för planteringen i Tessinparken var urban skog. Åtta thujor planterade i ekfat omfamnade smultronplanteringen. Inget vidare tyckte en boende vid parken och ringde till förvaltningen och krävde att granskogen skulle tas bort.

Under året har beslut tagits om 11 enklare bygglov inom stadsdelsnämndens ansvarsområde. Från stadsbyggnadskontoret har 13 bygglov remitterats och besvarats. Cirka 200 upplåtelser för kiosker helår eller säsong, uteserveringar sommar och vinter, torgplatser och evenemang har hanterats under året och inbringat upplåtelseintäkter om ca 4,2 mnkr.

GÖRA STOCKHOLM TILL EN EKOLOGISKT HÅLLBAR STORSTAD

Nämndens interna miljöarbete

Stadens miljöprogram och följdprogram som Handlingsprogram mot växthusgaser började 2003 att integreras i verksamhetsplanering och uppföljning. Nämnden har tagit fram generella åtaganden som baserar sig på miljöprogrammet. Miljöplanen omfattar en rad grundläggande verksamhetsmål som varit vägledande för de lokala enheterna när de formulerat åtaganden i sina lokala verksamhetsplaner. Uppföljningen av verksamheternas miljöarbete har skett via miljö kvalitetsrapporter som sammanfattats i en miljöberättelse som biläggs verksamhetsberättelsen. Se bilaga 4.

Nämnden har fortsatt att bidra till att uppfylla målen i stadens miljöprogram genom att stärka förvaltningens miljönätverk och stötta verksamheterna i deras förbättringsarbete i enlighet med den lokala miljöplanen. Förvaltningens miljösamordnare har gett information om miljöplan, miljöarbete och det egna miljöansvaret till förvaltningens anställda på olika nivåer. För att öka miljökompetensen genomfördes ett 20-tal miljöutbildningar och seminarier för miljöombud och andra nyckelpersoner. Miljösamordnaren gav enheterna stöd vid utformningen av de lokala verksamhetsplanerna, vid miljöuppföljningen, i det praktiska miljöarbetet och medverkade vid utbildningar, lokala miljögruppsmöten och arbetsplatsträffar på enheterna.

Förutom grundläggande kompetenshöjande insatser kan särskilt nämnas förvaltningens satsning på verksamhetsanpassad miljöutbildning. Målgrupper under året var miljöombud på förskola, skola, äldreomsorg, arbetsverksamheter eller kontorsverksamhet. Vid en inspirationsdag för stadens miljöombud, genomförd i samarbete med stadsledningskontoret, deltog ett femtiotal av förvaltningens miljöombud.

Förvaltningen fortsatte under året arbetet att öka andelen ekologiska livsmedel och nå enligt statistik från den största leverantören andelen 11 % ekologiska livsmedel. Nämnden följer stadens arbete med miljöanpassad upphandling och har där det är möjligt ställt miljökrav vid egna upphandlingar. Vid inköp av datorer valdes miljömärkta datorer även när dessa var dyrare än alternativet. Resursanvändningen på Garnisonen började ses över under året. Pappersförbrukningen per anställd sjönk från 62 kg 2004 till 43 kg. Miljöbilar infördes i takt med att hyresavtal löpte ut, fem av förvaltningens sju bilar är därmed miljöbilar. Förvaltningen fortsatte under året arbetet med att skapa förutsättningar för en miljöeffektiv avfallshandling. Ett 15-tal förskolor utrustades med anpassade system för källsortering och fick hämtning av sorterat material. Vid om- och nybyggnad av lokaler genomfördes förbättringar av avfallshandling. I arbetet med miljöcertifiering av egna verksamheter fick Östermalmskolan under våren utmärkelsen Grön Flagg. Gärdesbackens förskola och Gärdesskolorna (Gärdesskolan, Hjorthagens skola, Olaus Petri skola) påbörjade arbetet med Grön Flagg.

Agenda 21

Agenda 21-arbetet ska engagera medborgare och näringsliv i stadsdelen. I samverkan med andra stadsdelar arbetar förvaltningen för att skapa en hållbar utveckling. Arbetet riktar sig mot boende, företag och andra verksamma i stadsdelen med utgångspunkten att involvera alla i omställningen mot ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Förvaltningens arbete har inriktats mot projekt inom områdena miljöeffektiva transporter, hållbar energianvändning, miljöeffektiv avfallshantering, hållbar innerstad och stadsutveckling samt hållbart näringsliv.

Projekten Sortera mera!, Mobilitetscentrum, Grön Flagg samt Upptäck naturen i innerstaden är Agenda 21-inriktade projekt som beviljades projektmedel från miljömiljarden och som startade under året. Förvaltningen var representerad i både styrgrupp och projektarbetsgrupp i arbetet med stadens nya miljöprogram samt i styrgrupp och arbetsgrupper i arbetet med en gemensam Agenda 21-strategi för staden.

Miljöeffektiva transporter

För att stimulera utveckling mot hållbara res- och transportalternativ har förvaltningen arbetat med bilpools lansering genom medverkan i bilpoolsprojekt inom Stockholm mobilitet. Flertalet av nämndens skolor deltog i en "Gå- och cyklatävling" som arrangerades i samarbete med Trafikkontoret. Förvaltningens anställda på Garnisonen har under tre månader deltagit i en "Gå- och cyklakampanj". Förvaltningen har också medverkat i olika arrangemang under stadens Trafikantvecka och Bilfri dag.

Hållbar innerstad

Gårdsvandringar och inspirationsmöten genomfördes vår och höst för att stimulera boende att utveckla sin närmiljö och en hållbar livsstil. Förvaltningen medverkade i produktionen av ett flertal nyhetsbrev, uppdatering av handledningar och stadens gemensamma hemsida för Agenda 21. Vid seminarier informerade förvaltningen om fastighetsnära källsortering och hur lägenhetsboende kan minska sin energianvändning. Förvaltningen medverkade även i aktiviteter som arrangerades av staden centralt, exempelvis klimatkampanj samt strategiarbeten för vatten, dagvatten och naturvård.

Hållbart näringsliv

Arbetet med miljödiplomering av företag på Östermalm fortsatte under året i samarbete med Miljöcentrum för företag på Stockholms Näringslivskontor. Syftet är att hjälpa små företag att införa förenklade miljöledningssystem. På Östermalm deltog under året sju företag i miljödiplomeringen.

Stadsutveckling

Nämnden har fortlöpande medverkat i utvecklingen av parker, gator och torg i stadsutvecklingsområdet och i andra utbyggnadsområden i stadsdelen. Syftet är att skapa miljöer anpassade till platsen genom att utgå från platsens förutsättningar. Det nya offentliga rummet ska byggas med hållbara material och kvaliteter och som inbjuder till besök och vistelse, är ekologiskt hållbara och skötsel effektiva.

BRYTA SEGREGATIONEN OCH FÖRDJUPA DEMOKRATIN

Uppfyllelse av generella åtaganden

Språket är ett av de viktigaste redskapen för kommunikation. I förskolor och skolor har ett aktivt arbete skett då det handlar om att utveckla barns och ungdomars språk. Detta har skett genom observation och dokumentation av barnen och verksamheten t.ex. genom läsutvecklingsscheman (LUS). I de fall socialtjänsten fått kännedom om barn vars språkutveckling inte utvecklats i rätt riktning har kontakt tagits med programområdet Barn och Ungdom för att snabbt kunna erbjuda adekvat hjälp. Enheten för arbete och försörjningsstöd har prioriterat barnperspektivet genom att systematiskt tillfråga klienterna om de har barn, på heltid eller som umgängesförälder.

Ökad integration

Socialtjänstens huvudansvar är att hjälpa personer att leva ett självständigt liv. Målsättningen är därför att kontakten med enheterna ska vara kort och så värdefull som möjligt. För dem som erhållit försörjningsstöd, har aktiva insatser erbjudits för att möjliggöra en återkomst till arbetsmarknaden alternativt påbörja studier. Familjeenheten har uppmärksammat barn som för sin språkutveckling behövt särskilda insatser. Socialpsykiatriska enheten har arbetat med att möjliggöra integration genom boendestöd, kontaktperson och stödboenden. Personlig assistans har arbetat för att personer med fysiska funktionshinder ska kunna bo kvar hemma med stöd i vardagen. Vuxenenheten har erbjudit vård och behandling för personer med beroendeproblematik för att möjliggöra en återgång till ett fullvärdigt liv.

Inom Barn och Ungdom har kontinuerliga diskussioner förts mellan barn, elever och personal om värdegrundsarbetet. Även inom Socialtjänsten har värdegrundsdiskussioner pågått för att öka kunskaperna om hur integration kan uppnås.

Flyktingmottagandet är fr.o.m. 2005 decentraliserat. I det fall personer med flyktingstatus kommer till Östermalm erbjuds svenskundervisning i kombination med arbetsverksamhet/praktik.

Brottsförebyggande råd

För att skapa en trygg och attraktiv stadsdel har det varit viktigt att förebygga brottslighet och förekomst av droger. Ett brottsförebyggande råd och en samordnare för det drogförebyggande arbetet har funnits som fortsatt att utveckla sina uppdrag. Samverkan har skett med Ungdomsrådet.

Minskat behov av ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämnderna har ett uppdrag från kommunfullmäktige att halvera antalet bidragstagare under perioden 1999-2006. Östermalms stadsdelsförvaltning uppnådde halveringsmålet i samband med tertialrapport 2. Mätningen 2005-12-31 visar att antalet bidragstagare minskats med 54 %. För staden som helhet visar resultatet en minskning med 32 %.

Antalet bidragshushåll har fortsatt att minska i stadsdelen. Under 2005 erhöll 468 hushåll försörjningsstöd jämfört med 544 hushåll 2004. Däremot har medelbidraget ökat från 6 511 kr under 2004 till 6 579 under 2005. Enheten för arbete och försörjningsstöd har arbetat med aktiva insatser för arbetslösa och sjukskrivna som uppbär försörjningsstöd. Samverkan har

skett med arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Arbetsträning har getts av ArbetsCentrum, genom köp av arbetsverksamhet från andra stadsdelar eller i form av praktik hos externa arbetsgivare. Samverkan har skett med arbetsförmedlingen och försäkringskassan avseende personer som har sociala eller medicinska försörjningshinder eller är 0-klassade hos försäkringskassan.

Medborgarnas delaktighet

Stadsdelsnämndens möten är offentliga och på den så kallade ”öppna timmen” finns möjlighet att ställa frågor till stadsdelsnämnd och förvaltning. På den öppna timmen har information lämnats om förvaltningens krisorganisation med anledning av flodvågskatastrofen i sydostasien. Aktuella planer i staden har presenterats t.ex. bebyggelse i Hjorthagen och program för upprustning av Karlaplan. Närpolisen har presenterat sin verksamhet. Näringslivskontoret och representanter från lokala företagareföreningar har informerat om sin verksamhet, information om miljödiplomering av företag lämnades också vid detta tillfälle. Drogvaneundersökningen redovisades och diskuterades med olika representanter från dem som arbetar med ungdomar inom stadsdelen, även föräldravandrare deltog.

Stadsdelsnämnden har flera informationskanaler till medborgarna. En av dem är Webbplatsen, som innehåller information om stadsdelsnämnden och förtroendevalda, information om verksamheten och kontaktpersoner inom förvaltningen. Medborgarnas möjligheter till snabb information om vilka ärenden som ska beslutas av stadsdelsnämnden har förbättrats från hösten 2005 då förvaltningen genom *Insyn* på hemsidan publicerar samtliga tjänsteutlåtanden. Sedan tidigare finns föredragningslistor och protokoll på hemsidan. Representanter från de olika partierna i stadsdelsnämnden genomförde en chat med medborgarna under hösten.

En annan kanal är månadsannonsern i Östermalmsnytt där kommande ärenden på nämndsammanträden presenteras liksom aktiviteter både inom stadsdelen och inom Stockholm stad. Tidningen distribueras till samtliga hushåll inom stadsdelsområdet.

Förvaltningen besvarar brev, e-post, telefonsamtal, tar emot besök och går på möten arrangerade av andra än förvaltningen.

Stadsdelarna Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen samplanerar kring äldreboendeplanen. För att ta reda på blivande brukares behov och önskemål har Focus-grupper genomförts med stadsdelarnas pensionärsråd. Resultatet kommer att redovisas under våren 2006.

Konsumentvägledning

Konsumentupplysning har lämnats på medborgarkontoret. Medborgarkontoret har under året flyttat in i bibliotekets lokaler i Fältöversten. Rådgivningen har i huvudsak skett per telefon, men ökningen av frågor via Internet har fortsatt och då framförallt från ungdomar.

Förvaltningen har utvecklat konsumentupplysningen genom att hemsidan uppdaterats så att ämnesområdet blivit mer lättöverskådligt. Vidare har sidan utökats med nya länkar till olika konsumentrelaterade verksamheter och särskilt till sådana länkar som berör unga såsom ”Jag konsument” och ”Reklamation/ klagomål”.

Frågorna har till största delen handlat om köp av bostadsrätter, avtal med hantverkare och hemelektronik. Enligt konsumentverkets statistikprogram *Konstant* har 1 907 frågor registrerats (2004 registrerades 1 620 frågor).

Jämställdhets- och mångfaldsarbetet

Arbetet med jämställda löner bedrivs enligt de mål som finns i förvaltningens Jämställdhets- och Mångfaldsplan. Varje löneöversynsförhandling inleds med att statistik tas fram och eventuella osakliga löneskillnader rättas till. Under 2005 har inga osakliga löneskillnader kunnat upptäckas. Såväl arbetsgivare som fackliga organisationer är involverade i detta arbete.

Särskild redovisning över aktiviteter och projekt som stadsdelsförvaltningen bedriver har lämnats till stadsdelsnämnden under året med anledning av att bland andra Östermalms stadsdelsförvaltning utelämnats i den stadsövergripande rapporten ”158 steg mot jämställdhet” som tagits fram av Stadsledningskontoret.

Rekryteringsförfarandet

Förvaltningens uppfattning är att det är bättre att förebygga etnisk diskriminering genom att påverka attityder och beteenden samt öka kunskapen hos förvaltningens rekryterande chefer än att införa en metod för anonymisering av ansökningshandlingar. För att göra nya och anonyma meritsammanställningar skulle krävas en administrativ insats, som förvaltningen idag inte disponerar då ansvaret för rekrytering är delegerat till enhetschefer långt ut i organisationen. I samband med att Kommunfullmäktige antog en antidiskrimineringsklausul i samband med upphandlingar sades också att det är bättre att arbeta på lång sikt med att skapa positiva attityder och öppenhet i stället för att införa nya begränsande regler när det gäller att förebygga diskriminering i rekryteringssammanhang.

Diskrimineringsärenden

Östermalms stadsdelsförvaltning har inte haft några diskrimineringsärenden under 2005.

TA ANSVAR FÖR EKONOMIN

Uppfyllelse av generella åtaganden

De generella åtagandena har inte helt uppfyllts. Bedömningen har skett genom arbetsplatsträffar, månadsuppföljningar, dialoger, planeringsmöten m.m. Ekonomisk uppföljning har gjorts månadsvis gemensamt av ekonomiavdelningen och respektive verksamhet. Totalt för nämnden redovisas för första gången på flera år ett överskott i bokslutet, ett resultat av flera års intensivt arbete med att se över arbetssätt, effektivisera och prioritera. Rutiner för att tidigt upptäcka avvikelser mot budget finns men fortfarande föreligger det brister i prognosarbetet inom vissa enheter. De åtgärder som vidtagits har heller inte alltid fått avsedd effekt.

Ekonomiskt utfall

Mnkr	Utfall 2004	Budget 2005 inkl resultatfond 2004	Utfall 2005	Avvikelse 2005 exkl resultatfond	Avvikelse inkl resultatfond 2005
Anslag 1					
Nämndens verksamhet					
Kostnader	1 403,7	1 427,1	1 433,0	1,0	-5,9
Intäkter	151,1	135,1	157,8	22,7	22,7
Netto	1 252,6	1 292,0	1 275,2	23,7	16,8
Anslag 2					
Försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder					
Kostnader	27,6	34,2	30,9	3,3	3,3
Intäkter	3,7	3,5	3,7	0,2	0,2
Netto	23,9	30,7	27,2	3,5	3,5
Totalt					
Kostnader	1 431,3	1 461,3	1 463,9	4,3	-2,6
Intäkter	154,8	138,6	161,5	22,9	22,9
Netto	1 276,5	1 322,7	1 302,4	27,2	20,3

Nämndens totala nettoavvikelse före resultatdispositioner uppgår till 27,2 mnkr. Efter täckande av underskott från 2004 om 6,9 mnkr uppgår nettoavvikelsen till 20,3 mnkr, varav 16,8 mnkr inom anslag 1, nämndens verksamhet, och 3,5 mnkr inom anslag 2, försörjningsstöd/ arbetsmarknadsåtgärder. Efter överföring av resultatenheternas överskott till 2006 blir nettoavvikelsen 14,5 mnkr för 2005.

Nettoavvikelse per programområde

	Resultat före resultatdispositioner	Resultat inkl. 2004 års över-/underskott	Resultat efter resultat- överföring till 2006
Administration	4,6	4,6	4,6
Barn och Ungdom	10,7	12,4	6,7
Socialtjänst	-7,7	-7,7	-8,2
Äldreomsorg	16,7	8,1	8,5
Kultur och miljö	-0,6	-0,6	-0,6
Summa anslag 1	23,7	16,8	11,0
Anslag 2	3,5	3,5	3,5
Totalt anslag 1 och 2	27,2	20,3	14,5

Avvikelser mot budget finns inom samtliga programområden. Inom administrationen redovisas ett överskott om 4,6 mnkr vilket är resultatet av tidigare beslutade besparingar i form av vakanshållning av tjänster, utebliven vikarietäckning vid långtidssjukfrånvaro och vid utlåning av administrativ personal samt uteblivna investeringar i t.ex. inventarier och utbildningsinsatser. Inom Barn och Ungdom redovisas ett överskott om 12,4 mnkr beroende bl.a. på att hyreskostnaderna för skollokaler och förskolelokaler hos de kommunala bostadsbolagen har blivit lägre än vad som avsatts i budget. Dessutom redovisas överskott inom alla resultatenheter utom en.

För Socialtjänsten redovisas ett underskott om 7,7 mnkr. Underskottet finns huvudsakligen inom omsorg om funktionshindrade, men även inom familjeenheten och vuxenenheten. Äldreomsorgen redovisar ett överskott om 8,1 mnkr. Resultatet fördelar sig med ett överskott avseende särskilda boenden, främst p.g.a. färre placeringar och ett underskott inom hemtjänst. Inom Kultur och Miljö redovisas ett underskott om 0,6 mnkr vilket beror på den snöbortforsling som gjorts i slutet av året.

Inom anslag 2, försörjningsstöd/arbetsmarknadsåtgärder, redovisas ett överskott om 3,5 mnkr. Antalet personer med försörjningsstöd har minskat och nämnden har nått halveringsmålet.

Utfall jämfört med prognoser

Nettoavvikelse i tertialrapporter och bokslut

Mnkr	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut
Anslag 1	-6,9	2,0	16,8
Anslag 2	2,0	2,5	3,5
<i>Totalt</i>	<i>-4,9</i>	<i>4,5</i>	<i>20,3</i>

Nämnden redovisar ett förbättrat resultat jämfört med tertialrapporterna. Bokslutet är 15,8 mnkr bättre än tertialrapport 2. Inom Barn och Ungdom beror det förbättrade resultatet på att skolorna redovisar ett betydligt bättre resultat än vad som prognostiserats. I tertialrapport 2 redovisades inom dessa verksamheter ett underskott om 2,0 mnkr och i bokslut ett överskott om 3,7 mnkr. Inom socialtjänsten har resultatet förbättrats med 0,9 mnkr jämfört med tertialrapport 2 vilket bl.a. beror på att kostnaderna för korttidstillsyn för barn över 12 år inte blivit så höga som beräknats. Nämnden fick ansvar för verksamheten 2005 i samband med övertagandet av särskolan vilket har inneburit en osäkerhet avseende kostnaderna. Inom äldreomsorgen har resultatet förbättrats med 7,5 mnkr jämfört med tertialrapport 2 varav Kattrumpstullen har förbättrat resultat med 4,4 mnkr. Dessutom har uppstartskostnader för

Kampementet blivit 2,1 mnkr lägre än beräknat beroende på att vissa inköp och åtgärder inte hunnits med under året och kostnader för detta kommer 2006. Med anledning av detta begärs en ombudgetering med 2,1 mnkr.

För de enheter där stora skillnader uppstått mellan prognos och bokslut kommer rutinerna att ses över i syfte att förbättra prognossäkerheten.

Resultatdispositioner

Årets resultat för resultatenheterna uppgår till 4,1 mnkr. Resultatöverföringen till 2006 uppgår till 5,8 mnkr.

Resultatenheter	Resultatöverföring från 2004	Resultat 2005	Resultatöverföring till 2006
Förskola	0,6	3,4	4,0
Skola	1,1	0,6	1,7
Socialtjänst	0,0	0,5	0,5
Äldreomsorg	-8,6	-0,3	-0,4
Summa	-6,9	4,1	5,8

Inom äldreomsorg redovisar de två hemtjänstenheter som är resultatenheter underskott för andra året i rad. Detta innebär att de upplöses som resultatenheter och underskottet om 3,2 mnkr förs över till år 2006 för att täckas av äldreomsorgen centralt. Inom skola och förskola redovisar en resultatenhet underskott, övriga överskott eller budget i balans.

Gärdets gruppboende redovisar ett överskott om 0,7 mnkr. Förvaltningen bedömer att hela överskottet inte beror på eget handlande då enheten erhållit stimulansbidrag för särproduktionskostnader som inte förbrukats. På grund av detta överförs enbart 0,5 mnkr av resultatet. Resterande del tillfaller nämndens totala resultat.

Ombudgetering

Nämnden har erhållit stimulansbidrag för start av Kampementets äldreboende. Av de 9,6 mnkr i startbidrag har 7,5 mnkr förbrukats. Äldreboendet startade i december och det återstår fortfarande kostnader för beställda inventarier och säkerhetsskydd i trapphusen. De 2,1 mnkr som återstår begärs därför som ombudgetering 2006.

Medel till ett projekt för att starta en dagverksamhet för hemlösa beviljades under året med 1,0 mnkr. Projektet skulle starta 2005-08-01 men blev försenat och p.g.a. detta återstår 0,2 mnkr. Eftersom projektet istället kommer att pågå längre under 2006 begärs 0,2 mnkr ombudgeterade till 2006.

Bokslutskommentarer

Årets resultat enligt balansräkningen innebär ett negativt eget kapital på 43,4 mnkr efter avsättning/ianspråktagande av resultatfond. En försämring av det egna kapitalet med 6,1 mnkr jämfört med 2004. Resultatfonden har ökat med 12,6 mnkr och uppgår nu till 5,7 mnkr.

Kundfordringar (konto 15xx)

Kundfordringarna som till största delen består av barn- och äldreomsorgsavgifter har ökat från 9,0 mnkr 2004 till 12,5 mnkr 2005. Äldre- och handikappomsorgsavgifter som tidigare bokslut var uppbokade under konto 1751 upplupna intäkter finns nu direkt under kundfordringar p.g.a. av ändrade sätt att hantera poster från paraplysystemet.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter (konto 17xx)

Förutbetalda kostnader främst avseende hyror har ökat med 4,5 mnkr. Upplupna intäkter har minskat med 5,7 mnkr (se förklarande kommentar under kundfordringar). Övriga interimfordringar har minskat med 3,6 mnkr. Minskningen beror till stor del på en slutreglering för övertagandet av fristående förskolor på Lappkärrsberget som vi hade i fordran i bokslut 2004 och att upplupna intäkter för LASS-ersättningar som kan uppgå till betydande belopp inte finns med i år.

Leverantörsskulder (konto 25xx)

Leverantörsskulden har minskat med 0,7 mnkr. Totalt är förändringen marginell men leverantörsskulden internt inom staden har minskat med 6,7 mnkr. För att underlätta övergången till Agresso för de förvaltningar som bytte ekonomisystem 1 januari 2006 så reglerades leverantörsskulden inom staden redan den 20 december. Den interna leverantörsskulden består i stort sett enbart av poster från paraplysystemet avseende december. Leverantörsskulder avseende privata företag har ökat med 6,0 mnkr.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter (konto 29xx)

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 7,2 mnkr. År 2004 så fanns hela uppbokningen av internhandel via paraplysystemet uppbokat här. Vid detta bokslut lästes denna fil direkt in i bokföringen på år 2005 och återfinns under intern leverantörsskuld.

Nämnd och förvaltningsövergripande administration

Mnkr	Utfall 2004	Budget 2005 inkl resultatfond 2004	Utfall 2005	Avvikelse 2005 exkl resultatfond	Avvikelse inkl resultatfond 2005
Kostnader					
Nämnd	1,7	2,0	1,9	0,1	0,1
Stadsdelsdir., stab	2,6	4,6	1,8	2,8	2,8
Administrativa avd.	18,3	21,2	20,6	0,6	0,6
Ekonomiavd.	5,4	5,8	5,6	0,2	0,2
Personalavd.	5,6	7,5	7,5	0,0	0,0
Summa kostnader	33,6	41,1	37,4	3,7	3,7
Intäkter					
Nämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stadsdelsdir., stab	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Administrativa avd.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ekonomiavd.	0,3	0,0	0,4	0,4	0,4
Personalavd.	0,6	0,5	1,0	0,5	0,5
Summa intäkter	0,9	0,5	1,4	0,9	0,9
Netto	32,7	40,6	36,0	4,6	4,6

Utfall jämför med budget

Inom den gemensamma administrationen redovisas ett överskott om 4,6 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på lägre personalkostnader än budgeterat p.g.a. vakanshållning av tjänster, lägre kostnader för inköp av inventarier och utbildningsinsatser. Med anledning av ett befarat underskott för förvaltningen totalt vidtogs redan tidigt på året åtgärder för att redovisa ett överskott inom administrationen om minst 4 mnkr.

Nämnden tog över ansvaret för sarskolan 2005, eftersom det fanns en osäkerhet om den budgettilldelning som nämnden fick skulle räcka så avsattes 0,9 mnkr för att täcka eventuella underskott. Kostnaderna för verksamheten har klarats inom Barn och Ungdoms budget och de avsatta medlen har därför inte ianspråktagits och ingår i administrationens överskott.

Nettoavvikelser i tertialrapporter och bokslut

Nettoavvikelse i tertialrapporter och bokslut

Mnkr	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut
	4,0	4,0	4,6

Barn och Ungdom

Mnkr	Utfall 2004	Budget 2005 inkl resultatfond 2004	Utfall 2005	Avvikelse 2005 exkl resultatfond	Avvikelse inkl resultatfond 2005
Kostnader					
Förskola	155,3	187,8	180,1	7,1	7,7
Skola och skolbarnsomsorg	233,2	258,6	262,1	-4,6	-3,5
Barn i behov av stöd	37,8			0,0	0,0
Fritid	5,5	5,5	6,2	-0,7	-0,7
Summa kostnader	431,8	451,9	448,4	1,8	3,5
Intäkter					
Förskola	17,0	16,9	17,6	0,7	0,7
Skola och skolbarnsomsorg	24,7	23,4	30,1	6,7	6,7
Barn i behov av stöd	3,6			0,0	0,0
Fritid	1,5	0,4	1,9	1,5	1,5
Summa intäkter	46,8	40,7	49,6	8,9	8,9
Netto	385,0	411,2	398,8	10,7	12,4

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Programområdet Barn och Ungdom redovisar för året ett nettoöverskott om 10,7 mnkr, en avvikelse mot budget om 2,6 %. Med hänsyn tagen till resultatfonden från 2004 blir resultatet 12,4 mnkr. Efter resultatöverföring till 2006 med 5,7 mnkr uppgår resultatet till 6,7 mnkr.

Avvikelsen beror huvudsakligen på minskade kostnader för hyror och drift, överskott hos enheterna samt ökade interkommunala intäkter. Restriktivitet har gällt inom Barn och Ungdom under året för uppnå ett utfall i balans för förvaltningen.

Satsningar har under året gjorts för att intensifiera arbetet med minskningen av barngrupperna inom förskolan motsvarande 3,7 mnkr. Del av utrymmet för hyres- och driftskostnadsminskningen har använts till eftersatt underhåll.

För nordiska skolspelen, kommunövergripande verksamhet, har stadsdelsnämnden erhållit 1,2 mnkr. Kostnaderna uppgick till 1,3 mnkr.

Ekonomiskt utfall jämfört med prognoser

Nettoavvikelser i tertialrapporter och bokslut

Mnkr	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut
Totalt	1,0	6,0	12,4
<i>Varav resultatenheter</i>	-0,2	2,0	5,7

Resultatenheterna inom förskolan redovisade i samband med tertialrapport 2 överskott om 3,5 mnkr. Bokslut något högre, 4,0 mnkr. Skolorna redovisade vid tertialrapport 2 underskott om 2,0 mnkr. Såväl Östermalmskolan som Hedvig Eleonora prognostiserade underskott men vidtagna åtgärder fick effekt redan under hösten och båda redovisar vid bokslut resultat i stort

sett i balans. Både Engelbrektskolan (ej resultatenheter 2005) och Gärdesskolan redovisar överskott, sammanlagt 3,7 mnkr.

I månadsrapporterna efter tertialrapport 2 har ett större överskott för programområdet aviserats (månadsrapport november +8,0 mnkr). Avvikelse mellan novembers månadsrapport och bokslut ligger helt inom enheterna och blev större än planerat bl.a. beroende på en alltför snäv plan för inköp av inventarier och för lågt förväntade intäkter.

Kommentarer till nyckeltal

Kr per barn

Verksamhet	Bruttokostnad 2002	Bruttokostnad 2003	Bruttokostnad 2004	Bruttokostnad 2005
Förskola	95 781	108 304	114 670	115 201
Familjedaghem	101 209	100 273	124 143	109 400

Bruttokostnaden inom förskolorna har ökat med 0,5 % under året. Kostnaderna för administration, förvaltningsövergripande verksamhet ökar inte och inte heller kostnaderna för barn i behov varför den reella ökningen inom den reguljära verksamheten är högre. Resultatenheter redovisar också ett överskott om 3,5 mnkr för året.

Kr per barn/elev

Verksamhet	Bruttokostnad 2005
Fritidshem	58 221
Skolar F-9	76 035

De centrala kraven för nyckeltalen inom skola/skolbarnsomsorg har förändrats sedan tidigare varför endast 2005 års redovisas.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnadsutveckling för hyror och driftkostnader i mnkr

	2003	2004	2005
Skolor	52,9	50,9	50,6
Fritidshem	8,9	7,5	5,2
Förskolor	24,0	28,4	31,6

Kostnaden för fritidshem avser friliggande fritidshem

Kostnaden för hyra och drift per brukare i mnkr

	2003	2004	2005
Skolor, fritidshem	16 304	16 076	15 813
Förskolor	18 459	19 924	20 128

Med brukare skolor, fritidshem avses elever och fritidshemsbarn

Hyses- och driftkostnaderna inom skola/fritidshem har från 2004 sjunkit med 4,5 %. Sett enbart till driftkostnaderna har kostnaderna dock stigit med 9 % och uppgick till 3,5 mnkr. Kostnaden per barn har under motsvarande period sjunkit med 1,1 %. Avvecklingen och integrering av fritidsverksamhet i fristående objekt har fortsatt och beskrivs vidare under avsnittet lokaler.

För förskolorna har hyres- och driftskostnaderna ökat med 11,3 %. Driftskostnaderna uppgick till 2,1 mnkr. En ökning från 2005 med 24 %. Ett antal nya förskolor har tillkommit under året vilka beskrivs under avsnittet lokaler.

Arbetad tid under året omräknat till helårsarbetare

	2004	2005
Skolverksamhet	339,31	315,50
Fritidsverksamhet	51,16	49,83
Förskoleverksamhet	339,07	359,65

Den arbetade tiden inom förskoleverksamheten har ökat med 6 % jämfört med 2004. Inom skolverksamheten har den arbetade tiden minskat med 8 % och motsvarande siffra för fritidsverksamheten uppgår till -2,6 %. Den huvudsakliga anledningen till detta är följsamhet mot förändringar i barn- och elevantal.

Personalkostnaderna uppgick under året till 283,1 mnkr. För 2004 var motsvarande kostnader 278,7 mnkr. Inom förskoleverksamheten ökade personalkostnaderna med 7,4 % medan skol- och skolbarnsomsorgen minskade med 2,5 %.

Kostnaden för lönerörelsen inom programområdet uppgick till ca 7,4 mnkr.

Resultatenheter

Förskolor

Namn	Ingående balans	Netto 2005	Netto inkl. IB *	Utgående balans
Karlaplan/Hjorthagens förskolor	-0,2	0,9	0,7	0,7
Starrängsringens förskolor	0,3	0,1	0,4	0,4
Centrala Östermalms förskolor	0,0	0,5	0,5	0,5
Engelbrekts förskolor	0,3	0,4	0,7	0,7
Gärdets förskolor	-0,1	0,5	0,4	0,4
Hedvig Eleonoras förskolor	0,3	0,9	1,2	1,2
	0,6	3,4	4,0	4,0

* IB: Ingående balans, resultatöverföring från 2004

Resultatenheterna inom förskolan visar, med hänsyn tagen till resultatfonden från 2004, ett överskott om 4,0 mnkr. Det balanserade resultatet från 2004 var 0,6 mnkr varför årets egentliga kostnader redovisar ett överskott om 3,4 mnkr. Alla enheter redovisar överskott som uppgår till mellan 1,7 och 5 % av bruttokostnaderna. Överskotten kommer att nyttjas till fortsatt arbete med att minska barngrupperna främst för de äldre barnen samt vissa upprustningar. Överskotten har aviserats av förskolorna i tertialrapport 2.

Skolor

Namn	Ingående balans	Netto 2005	Netto inkl. IB *	Utgående balans
Gärdes-/Hjorthagens-/Olaus Petriskola	0,5	1,4	1,9	1,9
Hedvig Eleonora skola	0,2	-0,2	0,0	0,0
Östermalmsskolan	0,4	-0,6	-0,2	-0,2
	1,1	0,6	1,7	1,7

* IB: Ingående balans, resultatöverföring från 2004

Resultatenheterna inom skolan redovisar ett överskott om 1,7 mnkr med hänsyn tagen till resultatfonden från 2004 om 1,1 mnkr. Engelbrektskolan redovisar för året ett överskott om 1,6 mnkr. I och med att skola nu har en budget i balans kommer Engelbrektskolan att återinrättas som resultatenhet 2006.

Socialtjänsten

Mnkr	Utfall 2004	Budget 2005 inkl resultatfond 2004	Utfall 2005	Avvikelse 2005 exkl resultatfond	Avvikelse inkl resultatfond 2005
Kostnader					
Staben	11,4	4,8	5,3	-0,5	-0,5
Familjeenheten	27,5	27,9	29,3	-1,4	-1,4
Beroendeenheten	11,3	13,0	16,1	-3,1	-3,1
Socialpsykiatriska enheten	22,5	25,9	24,9	1,0	1,0
Enheten för funktionshindrade	100,8	105,6	112,5	-6,9	-6,9
Flyktingmottagande	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
Summa kostnader	173,5	177,3	188,1	-10,8	-10,8
Intäkter					
Staben	1,1	1,3	1,8	0,5	0,5
Familjeenheten	1,3	1,1	1,5	0,4	0,4
Beroendeenheten	0,6	1,5	2,0	0,5	0,5
Socialpsykiatriska enheten	2,8	2,9	3,0	0,1	0,1
Enheten för funktionshindrade	23,7	22,0	23,6	1,6	1,6
Flyktingmottagande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	29,5	28,8	31,9	3,1	3,1
Netto anslag 1	144,0	148,5	156,2	-7,7	-7,7
<hr/>					
Mnkr	Utfall 2004	Budget 2005 inkl resultatfond 2004	Utfall 2005	Avvikelse 2005 exkl resultatfond	Avvikelse inkl resultatfond 2005
Kostnader					
Försörjningsstöd	22,8	26,6	23,6	3,0	3,0
Arbetsmarknadsåtgärder	4,8	7,6	7,3	0,3	0,3
Summa kostnader	27,6	34,2	30,9	3,3	3,3
Intäkter					
Försörjningsstöd	1,5	1,3	1,3	0,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	2,2	2,2	2,4	0,2	0,2
Summa intäkter	3,7	3,5	3,7	0,2	0,2
Netto anslag 2	23,9	30,7	27,2	3,5	3,5

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Programområdet Socialtjänsten redovisar totalt ett nettounderskott om 4,2 mnkr, en avvikelse mot budget om 2,3 %. Efter resultatöverföring till 2005 med 0,5 mnkr avseende Gärdets gruppboistäder, uppgår underskottet till 4,7 mnkr. Inom anslag 1 redovisas ett nettounderskott

om 7,7mnr (avvikelse 5,2 %), varav 5,3 mnr inom omsorg om funktionshindrade och 2,4 mnr inom individ- och familjeomsorg och flyktingmottagande. Inom anslag 2 redovisas ett nettoöverskott om 3,5 mnr (avvikelse 11,4 %) som främst avser kostnader för försörjningsstöd.

Anslag 1

Familjeenheten

Familjeenhetens nettounderskott uppgår till 1,0 mnr. Årets underskott kan till största delen förklaras med kraftigt ökade kostnader för HVB som inte gick att förutsäga. Under året beslutades om tre placeringar för förälder - och barn. Det har också beslutats om mer extern vård för ungdomar (t.ex. skola med behandling) än vad som kunde åtgärdas genom de egna öppenvårdsresurserna.

		2003	2004	2005
HVB-hem	Antal vårddygn	2 090	1 485	1 564
	Nettokostnad (tkr)	2 325	2 421	3 026
Öppenvård	Antal barn	20	15	14
	Nettokostnad (tkr)	1 818	1 165	1 743

Vuxenenheten

Vuxenenhetens nettounderskott uppgår till 2,6 mnr. Enheten har under året fått ett ökat antal klienter med stort omvårdnadsbehov vilket inneburit kostsamma placeringar. En ökning av antalet LVM-anmälningar visar också på ett stort vårdbehov bland brukarna. Prishöjningar om 10-15 % bland vårdgivarna har också påverkat det ekonomiska resultatet negativt.

		2003	2004	2005
HVB vuxna	Antal vårddygn	2 717	1 701	2 067
	Nettokostnad (tkr)	2 084	1 656	2 068
Inackorderingshem	Antal vårddygn	5 247	3 601	3 569
	Nettokostnad (tkr)	2 385	1 943	2 428

Socialpsykiatriska enheten

Socialpsykiatrin redovisar ett nettoöverskott om 1,1 mnr. Överskottet beror framförallt på minskade externa vårdkostnader, främst inom familjehemsplaceringar. Enheten har genomfört ett lokalbyte för Arbetscentrum under året med för brukare, medarbetare och ekonomi lyckat resultat.

		2003	2004	2005
Sjukhem	Antal vårddygn	6 050	6 160	6 381
	Nettokostnad (tkr)	6 649	7 107	7 902
Familjehem	Antal vårddygn	4 472	4 725	3 181
	Nettokostnad (tkr)	2 803	3 270	2 704

Enheten för funktionshindrade

Verksamhetsområdet redovisar ett nettounderskott om 5,3 mnr eller 5,8 mnr efter resultatöverföringen av Gärdets gruppbostadens överskott till 2006. Även för 2004 uppgick underskottet till 5,3 mnr. I verksamhetsplanen för 2005 gjordes inga omdisponeringar till omsorgen om funktionshindrade från andra programområden att jämföra med 4,5 mnr som tillfördes under 2004. Det betyder i praktiken att enheten har förbättrat resultat i år genom att

inte behöva ta i anspråk andra programområdenas resurser. Avvikelserna redovisas praktiskt taget inom samtliga verksamhetsområden inom enheten, -1,5 mnkr inom administrationen, -1,6 mnkr inom extern vård, -2,7 mnkr inom egna insatser inklusive LASS-assistans.

		2003	2004	2005
Gruppböende	Antal vårddygn	7 516	7 872	9 844
	Bruttokostnad (tkr)	9 656	12 392	18 870
Sjukhem	Antal vårddygn	1 698	2 579	2 982
	Bruttokostnad (tkr)	3 295	4 537	4 536
Dagverksamhet (barn)	Antal vårddygn	333	882	974
	Bruttokostnad (tkr)	713	1 775	2 297
Daglig verksamhet	Antal vårddygn	11 414	11 376	14 722
	Nettokostnad (tkr)	11 520	11 258	12 837
LASS-assistans	Antal utförda timmar	110 852	101 823	98 924
	Bruttokostnad (tkr)	27 380	24 586	22 437
LASS 20 första timmar	Bruttokostnad (tkr)	14 194	14 805	15 578

Anslag 2

Enheten för försörjningsstöd

Inom anslag 2 redovisas ett nettoöverskott om 3,5 mnkr som främst avser kostnader för försörjningsstöd. För 2004 redovisades ett underskott om 2,1 mnkr. Den markanta förbättringen av enhetens resultat beror främst på att inför 2005 ökade enhetens budget med 8,9 mnkr dels genom det nya fördelningssystemet och dels genom resursförstärkning i systemet.

		2003	2004	2005
Försörjningsstöd	Antal bidragshushåll	564	544	468
	Andel av befolkningen %	1,1	1,1	1,0
	Medelbidrag per hushåll och månad (kr)	6 299	6 511	6 579

Överskottet beror vidare på att antalet bidragshushåll minskat från 544 till 468 på grund av minskad arbetslöshet samt en rad aktiva åtgärder samt.

Kompetenshöjande arbetsverksamhet har erbjudits alla som ansökt om försörjningsstöd på grund av arbetslöshet. Tre sommarvikarier anställdes för att kunna behålla samma nivå av service och tillgänglighet. Högskolestudenterna erbjöds aktiv arbetsmarknadsverksamhet i form av praktik under hela sommaren. De utökade besökstiderna under 2005 har också lett till att beslut kunnat fattas utan dröjsmål, jämfört med att klienten i avvaktan utredning skulle erhållit försörjningsstöd. I alla ärenden har kopia på hyresavi och hyreskontrakt begärts in, varefter ekonomiskt bistånd till genomsnittshyra har beviljats i större utsträckning. Under 2005 har enheten haft en genomgång av klienternas el-räkningar som visade att de flesta hushållen förbrukade mer el än Konsumentverkets beräkning av normal förbrukning. Information skickades till alla aktuella hushåll med Konsumentverkets tabell och förslag om hur elkostnaderna kan sänkas, vilket ledde till minskning av elkostnader för försörjningsstöd.

Fördelningen av arbetsuppgifter mellan socialsekreterare och bidragshandläggare har lett till att socialsekreterarna haft mer tid för klientarbete och förbättrat rutinerna för grundutredning.

Bidragshandläggarna har utarbetat bättre rutiner avseende utbetalningar med grundligare kontroller.

Färre går arbetslösa länge på Östermalm samtidigt som antalet långtidsarbetslösa har ökat markant i övriga staden. Mer än var fjärde arbetslös har varit utan arbete i minst ett år. På Östermalm får däremot allt fler arbete. Enligt Arbetsförmedlingen Östermalms egen mätning i december 2005 hade antalet långtidsarbetslösa minskat med 20 % under 2005 samtidigt som antalet inskrivna på förmedlingen sjunkit med 12 %. Dessutom går gränsen för långtidsarbetslöshet vid Arbetsförmedlingen Östermalm vid sex månader jämfört med ett år i övriga staden.

Ekonomiskt utfall jämfört med prognoser

Nettoavvikelse i tertialrapporter och bokslut

Mnkr	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut
Anslag 1	-7,0	-8,6	-7,7
Anslag 2	2,0	2,5	3,5
Totalt	-5,0	-6,1	-4,2

Programområdet redovisade redan i tertial 1 ett förväntat underskott för anslag 1 om 7,0 mnkr inom enheten för funktionshindrade och vuxenenheten. Prognosen inom dessa enheter har försämrats ytterligare med 1,6 mnkr vid tertialrapport 2. Det slutliga utfallet för anslag 1 visar dock en viss resultatförbättring bland annat orsakad av för högt prognostiserade kostnader för den nytillkomna verksamheten korttidstillsyn (KTT) för barn över 12 år inom omsorgen om funktionshindrade som enheten fått ansvar för från och med 2005.

Anslag 2 har tidigt indikerat ett positivt resultat som blev mer positivt under året allteftersom enheten aktivt och framgångsrikt arbetade med insatser för arbetslösa enligt redovisning ovan.

Kostnads- och intäktsutveckling

Socialtjänstens nettokostnader har under året ökat med 15 mnkr jämfört med 2004, motsvarande ökning 2004 jämfört med 2003 var 10,2 mnkr. Ökningen avser bl.a. externa vårdkostnader 3,5 mnkr inom omsorg om funktionshindrade och då främst den nytillkomna verksamheten korttidstillsyn (KTT) för barn över 12 år. Lokalkostnader har ökat med 2,1 mnkr, personalkostnader med 7,1 mnkr (varav 1,8 mnkr avser lönerevision) och övriga kostnader med 2,3 mnkr. Personal- och övriga kostnadsökningar beror till stor del på start- och driftskostnader för den nytillkomna gruppboenden för funktionshindrade samt ett antal projekt som drivs genom extern finansiering – Case Manager, Unga sjukskrivna (Vega-projektet), dagverksamhet för hemlösa (Bryggan) och Personliga ombud.

En kostnadsökning om 1,1 mnkr avser tillfällig inhyrd personal inom enheten för funktionshindrade p.g.a. av vakanser. Under året har flera av Socialtjänstens verksamheter bl.a. Arbetscentrum flyttat till nya lokaler vilket föranlett kostnader av engångskaraktär avseende flytt och iordningställande av lokaler.

Programrådets intäkter har under året ökat med totalt 2,4 mnkr, ökningen avser främst externa projektmedel som beviljats under året för ovan nämnda projekt.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Vuxenenheten

Vuxenenheten anställde en alkohol- och drogterapeut i september månad och har inte fullt ut hunnit utveckla eller uppnå någon ekonomisk effekt av insatsen. Resultatet förväntas 2006. Under sommaren hade enheten haft ca 10 LVM-anmälningar som renderade i frivilliga insatser enligt socialtjänstlagen, vilket medverkade till enhetens underskott om 2,6 mnkr. De frivilliga insatserna har erbjudits för att undvika LVM-placeringar. Enheten har trots detta haft två LVM-placeringar under året.

Enheten för funktionshindrade

De åtgärder som vidtagits för att förhindra underskott är fortsatt genomlysning av beviljade bistånd och köp av extern vård och fortsatt översyn och effektivisering inom personlig assistans. Effekterna har inte fått avsedd ekonomisk effekt.

Äldreomsorgen

Mnkr	Utfall 2004	Budget 2005 inkl resultatfond 2004	Utfall 2005	Avvikelse 2005 exkl resultatfond	Avvikelse inkl resultatfond 2005
Kostnader					
Programområde övergripande	4,4	4,4	4,9	-0,5	-0,5
Biståndsbedömning	14,9	15,5	15,3	0,2	0,2
Särskilda boendeformer	476,4	494,4	482,5	14,1	11,9
Servicehus	47,3	33,6	33,4	0,3	0,2
Hemtjänst	161,7	154,4	165,1	-4,3	-10,7
Dagvård	13,2	12,2	11,4	0,8	0,8
Övrig vård o service	10,5	5,8	8,5	-2,7	-2,7
Summa kostnader	728,4	720,3	721,0	7,9	-0,7
Intäkter					
Programområde övergripande	0,4	0,0	0,3	0,3	0,3
Särskilda boendeformer	53,8	49,8	54,8	5,0	5,0
Servicehus	3,5	1,1	2,4	1,3	1,3
Hemtjänst	11,2	10,2	11,9	1,7	1,7
Dagvård	0,6	0,5	0,7	0,2	0,2
Övrig vård och service	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3
Summa intäkter	69,4	61,6	70,4	8,8	8,8
Netto	659,0	658,7	650,6	16,7	8,1

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Äldreomsorgens nettoresultat uppgår till 16,7 mnkr för 2005. När hänsyn tagits till resultatfonden från föregående år (-8,6 mnkr) uppgår resultatet till 8,1 mnkr (ca 1 % av budgeten). Utfallet på kostnadssidan uppgår till 7,9 mnkr och överskottet på intäktssidan uppgår till 8,8 mnkr. Efter resultatöverföring till 2006 uppgår resultatet till 8,5 mnkr. I överskottet ingår 2,1 mnkr som är ej förbrukade medel avseende uppstartskostnader på Kampementets äldreboende.

Särskilda boendeformer

För särskilda boendeformer redovisas ett nettoöverskott om 16,9 mnkr, vilket huvudsakligen beror på att antalet personer boende inom särskilda boenden har minskat. Överskottet på intäktsidan uppgår till 5,0 mnkr varav 1,4 mnkr avser avgifter från enskilda. Resterande 3,6 mnkr i intäktsöverskott avser försäljning av verksamhet till externa köpare. Hyreskostnaderna inom särskilda boendeformer har blivit 2,2 mnkr högre än budgeterat. Det beror på kostnaden för ytterligare ett våningsplan på Bromma sjukhem som inte var beräknat att tas i bruk vid budgetläggningen.

Priserna per plats har inte ökat som beräknat vid budgetläggningen. Vissa vårdgivare som förvaltningen tidigare har köpt platser av utanför avtal finns nu med i ramavtalet vilket har inneburit att de sänkt priset per plats, något som har påverkat utfallet hos beställarna.

Äldreboende – antal köpta platser i genomsnitt

	2002	2003	2004	VP-05	Kv 1	Kv 2	Kv 3	VB 2005	Avvikelse VP-VB
Sjukhem	574	505	441	410	426	416	444	425	+ 15
Gruppboende	136	157	200	210	203	214	231	211	+ 1
Ålderdomshem	229	225	210	179	183	173	124	175	- 4
HVB-hem	30	30	30	31	29	25	25	27	- 2
<i>Totalt</i>	<i>969</i>	<i>917</i>	<i>881</i>	<i>830</i>	<i>841</i>	<i>828</i>	<i>824</i>	<i>838</i>	<i>+8</i>

Drygt 120 personer av de som bor i äldreboende är 95 år och äldre, 24 personer av dessa är över 100 år. Ett ökat antal yngre, så kallat multisyka, personer 65-75 år har beviljats äldreboende då behovet inte kunnat tillgodoses i det egna boendet. Vid tertialrapport 2 beräknades att köp av platser inom särskilda boendeformer skulle öka med minst 20 platser under hösten som en följd av öppnandet av Kampementets äldreboende. Ett antal händelser hos olika utförare under årets sista månader ledde till att den beräknade ökningen av köpta platser uteblev.

Servicehus

Nettokostnaden för servicehus är 1,5 mnkr lägre än budgeterat. Minskningen av köp av plats i servicehus har skett i snabbare takt samt i högre utsträckning än väntat. Verksamheten vid Rio servicehus har under 2005 omstrukturerats för att motsvara de nya förutsättningarna som gäller sedan årsskiftet då hälften av lägenheterna blev seniorlägenheter.

Hemtjänst

Hemtjänst redovisar ett nettounderskott om 10,5 mnkr. Underskottet beror på att behovet av hemtjänstinsatser har varit högre än beräknat. Under året har i genomsnitt 1460 brukare per månad haft insatser från hemtjänsten. Andelen brukare som väljer privat utförare har ökat och uppgår till drygt 20 %. Många äldre med mycket omfattande omvårdnadsbehov dygnet runt vill bo kvar i det egna hemmet och antalet brukare i de högsta omvårdnadsnivåerna har ökat under året.

Övrig vård och service

Övrig vård och service visar ett underskott om 2,4 mnkr, vilket bl.a. beror på insatser i arbetet med personalomstruktureringar.

Dagvård

Ett nettoöverskott om 1,0 mnkr redovisas inom verksamheten dagvård vilket bl.a. beror på att intäkterna från enskilda vårdtagare ökat jämfört med budget.

Ekonomiskt utfall jämfört med prognoser

Nettoavvikelser i tertialrapporter och bokslut

Mnkr	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut
Totalt	-4,9	0,6	8,1
<i>Varav resultatenheter</i>	-0,9	-4,7	-0,3

Prognoserna som har redovisats under året har visat på ett sämre resultat än utfallet. Det förklaras av oförbrukade medel för uppstartskostnaderna på Kampementets äldreboende om 2,1 mnkr. Vidare blev överskottet på Kattrumpstullens äldreboende 4,4 mnkr högre än prognostiserat i Tertialrapport 2. På beställarsidan uteblev den förväntade kostnadsökningen vid årets slut vilket även påverkade utfallet positivt.

Kommentarer till nyckeltal

Verksamhet	Antal personer med insats 65-79 år	Antal personer med insats 80- år	Total befolkning 65-79 år	Total befolkning 80- år	Andel av befolkningen 65-79 år med insats	Andel av befolkningen 80- år med insats
Äldreomsorg totalt*	435	2 282	6 525	4 884	6,7 %	46,7 %
Hemtjänst, enbart serviceinsatser **	49	254	6 525	4 884	0,8 %	5,2 %
Hemtjänst, service och omvårdnad***	209	1 010	6 525	4 884	3,2 %	20,7 %
Heldygnsomsorg	108	710	6 525	4 884	1,7 %	14,5 %

* Exkl. färdtjänst och KBH, ** upp till 6,4 tim/månad, *** 6,5 tim/månad och mer

I ovanstående tabell redovisas hur stor andel av befolkningsgrupperna 65-79 år respektive 80 år eller äldre som har olika insatser. Dessa nyckeltal tillhör de nya nyckeltalen som tas fram över Stockholms stad.

Kostnads- och intäktsutveckling

Nettokostnaderna för äldreomsorgen har minskat med 8,4 mnkr jämfört med 2004. Den största minskningen av kostnaderna har skett inom verksamheten servicehus men även inom dagvården. De övriga verksamheterna har ökade nettokostnader mellan åren 2004 och 2005.

Personalkostnaderna uppgick till 272,7 mnkr 2005 vilket är en kostnadsminskning med 19,9 mnkr jämfört med 2004 (292,6 mnkr). Lönerörelsen uppgick till 5,2 mnkr. Antalet tillsvidareanställda (808 i december 2004) var 820 i december 2005. Antalet tillsvidareanställda har under 2005 konstant minskat till och med oktober då de uppgick till 743 tillsvidareanställda I november öppnade Kampementets äldreboende och därmed ökade antalet tillsvidareanställda. En tydlig förändring av timlönekostnaderna syns under 2005 då 44 947 timmar färre är utförda av timanställda under 2005 jämfört med 2004. Detta motsvarar 25 årsarbetare.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Äldreomsorgen har under året genomfört ett antal åtgärder. Hemtjänstenheterna har arbetat med att i den dagliga planeringen anpassa bemanningen till beviljade insatser/beställningar. Effektivare schemaläggning och bemanning, neddragning av personal har skett. Arbetet har pågått under året och gett resultat.

Lokaleffektivisering. Hemtjänst Sibyllegatan och Humlan har flyttat till en gemensam mindre lokal och minskar därmed sina lokalkostnader. Hemtjänst Styrmansgatan har flyttat till Linnégatan 61 och förvaltningen har avvecklat lokalen på Styrmansgatan. Verksamheten på Rio har minskat inhyrd lokalyta.

Arbetet med att organisera verksamheten i mindre arbetslag har pågått på flera hemtjänstenheter. Åtgärden har gett positiva effekter avseende kvaliteten i de utförda tjänsterna för brukarna. Positiva effekter avseende gångtider och personalens trivsel har också konstaterats.

Organisationsförändringar och anpassning till nya förutsättningar bl.a. till följd av omvandlingen till seniorboende har inneburit samordning av närliggande verksamheter i Rio-området. Omstruktureringsarbetet på Rio har varit omfattande. Samarbete med det nya äldreboendet Kampementet startar i februari 2006.

De särskilda boendena har arbetat med att öka flexibiliteten i bemanningen. Verksamhetens behov ska i högre grad styra hur mycket personal som arbetar under dygnets olika timmar, vikarietäckning vid sjukdom och ledigheter osv. Detta arbete har gett mycket gott resultat på framför allt Kattrumpstullen.

Effektivare inköpsplanering. Den månatliga ekonomiska uppföljningen har gett bra resultat.

Översynen av enheternas processer sett till resursutnyttjande, effektivitet och resultat har gett effekter. Övertalighetsförhandlingar har genomförts. Förutsättningarna för hemtjänstutförarna har förändrats under året genom färre uppdrag och lägre intäkter, vilket inneburit krav på ytterligare anpassningar av bemanningen. Arbetet med att minska användningen av timanställda har gett resultat. Utförarenheterna har effektiviserat lokalutnyttjandet genom att flytta till mindre och billigare lokaler. Detta har också gett möjligheter att effektivisera personalplaneringen. Alla möjligheter att samarbeta med och samordna närliggande verksamheter har diskuterats/övervägts. Detta har också gällt i planeringen av nystartad verksamhet.

Resultatenheter

Namn	Ingående	Netto 2005	Netto inkl.	Utgående
	balans		IB	balans
Kattrumpstullens äldreboende	2,1	5,0	7,1	2,8
Hemtjänst Olaus Petrigatan	-1,8	-2,1	-3,9	-1,3
Hemtjänst Sibyllegatan	-0,5	-3,1	-3,6	-1,9
	-0,2	-0,3	-0,5	-0,4

Tre resultatenheter fanns vid årets början, Kattrumpstullen äldreboende, Hemtjänst Olaus Petrigatan samt Hemtjänst Sibyllegatan. Som en följd av underskott två år i rad upplöses Hemtjänst Olaus Petrigatan och Hemtjänst Sibyllegatan vid årsskiftet 2005-2006. Det

ackumulerade underskottet för dessa resultatenheter som överförs till 2006 uppgår till 3,2 mnkr. Katrumpstullen äldreboende redovisar ett överskott även 2005 och 2,8 mnkr överförs till 2006.

Kultur och Miljö

Mnkr	Utfall 2004	Budget 2005 inkl resultatfond 2004	Utfall 2005	Avvikelse 2005 exkl resultatfond	Avvikelse inkl resultatfond 2005
Kostnader					
Stadsplanering	3,3	4,6	3,8	0,8	0,8
Agenda 21	1,0	1,0	1,0	0,0	0,0
Gator och parkskötsel	30,8	29,2	32,0	-2,8	-2,8
Kultur och fritid	0,6	1,0	0,7	0,3	0,3
Parklekar	0,7	0,7	0,6	0,1	0,1
Summa kostnader	36,4	36,5	38,1	-1,6	-1,6
Intäkter					
Stadsplanering	4,4	3,5	4,5	1,0	1,0
Agenda 21	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Gator och parker	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Parklekar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	4,5	3,5	4,5	1,0	1,0
Netto	31,9	33,0	33,6	-0,6	-0,6

Ekonomiskt utfall jämfört med budget

Programområdet Kultur och Miljö redovisar ett underskott om 0,6 mnkr. För 2004 redovisades ett överskott om 0,9 mnkr. Resultatförsämringen beror på ökade kostnader främst inom gator och parker samtidigt som budget inför 2005 har ökat med endast 0,2 mnkr. Resultatet består av ett överskott inom stadsplanering, kultur och fritid inkl parklek om 2,2 mnkr och ett underskott inom gator och parker om 2,8 mnkr varav 1,7 mnkr avser snöbortforsling.

Ekonomiskt utfall jämfört med prognoser

Nettoavvikelser i tertialrapporter och bokslut

Mnkr	Tertial 1	Tertial 2	Bokslut
Totalt	0,0	0,0	- 0,6

Det kraftiga snöfallet i februari och i årets sista vecka medförde att snö måste forslas bort för att hålla en trafiksäker miljö. Årets sista snöbortforsling på 1,1 mnkr kunde inte hämtas hem med åtgärder inom verksamheten varför programområdet redovisar försämrat resultat i bokslutet.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnader har under 2005 ökat med 1,7 mnkr varav 1,3 mnkr avser gator och parker och främst kostnader för bortforsling av snö på sammanlagt 53 000 kbm (vilket för övrigt kostat totalt 2,9 mnkr) samt avtalsenliga prisökningar för driftentreprenaden med 2,5 %. Intäkter för markupplåtelse har legat på samma nivå (4,5 mnkr) åren 2004 och 2005.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Underhållsbehovet i stadsdelens parker är stort. I större underhållsprojekt, t.ex. förändringar i trädbeståndet, samfinansieras åtgärden med trafikkontoret. I andra fall är det främst snöbortforslingspengarna som är reserven för parkunderhållet. Under 2005 prioriterade förvaltningen upprustning av parkvägar, Nybrogatans planteringsytor mellan Karlavägen och Valhallavägen. Ett smidesräcke, lika som de längs nedre delarna av Karlavägen, har köpts in för att ersätta de fula betongklumparna på sträckan Banérgatan – Oxenstiernsgatan. Järnstaketet runt Engelska kyrkans mark, som är parkmark i detaljplanen, har rustats upp. Åtgärderna har genomförts trots höga kostnader för snöbortforsling på bekostnad av vakanshållen kultur- och planeringssekreterare under del av året samt överskott inom stadsplaneringsåtgärder.

Lokaler

Stimulansbidrag

Förskolor

Fritidshemmet Storgatan 31 har omvandlats till förskola med 15 barn. I tertialrapport 1 söktes och beviljades startbidrag om 0,3 mnkr och 0,3 mnkr i särproduktionskostnad.

Ett fritidshem på Bigarråvägen 6 har omvandlats till en förskoleavdelning. I tertialrapport 1 söktes och beviljades 0,1 mnkr i startkostnad.

I Hjorthagens skola, Jägmästargatan 25 har en förskoleavdelning startats. I tertialrapport 1 söktes och beviljades 0,3 mnkr i startkostnad och 0,3 mnkr i särproduktionskostnader.

En tidigare hemtjänstlokal på Olaus Petrigatan 6 har omvandlats till förskola med två avdelningar. I tertialrapport 2 söktes och beviljades 0,3 mnkr i startbidrag och 0,3 mnkr för särproduktionskostnader.

En förskola på Professorsslingan 47 har genom ombyggnad utökats med en avdelning. I tertialrapport 2 söktes och beviljades 0,1 mnkr i startbidrag och 0,3 mnkr för särproduktionskostnader.

Skeppargatan 34 är en ny förskola med fyra avdelningar som blev färdigställd i december 2005 med fyra avdelningar, med start i januari 2006. I tertialrapport 2 söktes och beviljades 0,5 mnkr för startkostnad samt 1,2 mnkr för särproduktionskostnader, totalt 1,7 mnkr. I tertialrapport 2 söktes och beviljades 1,4 mnkr. Resterande 0,3 mnkr kommer att begäras under 2006.

Gruppboendestäder

En ny gruppboendestad för fysiskt funktionshindrade med fem boende färdigställdes under april på Sandhamnsgatan 22 i kvarteret Smyrna. I tertialrapport 1 ansöktes och beviljades om 2 mnkr för särproduktionskostnader som kommunstyrelsens ekonomiskutskott beviljat under 2004.

Äldreboenden

I tertialrapport 2 söktes och beviljades stimulansbidrag om 9,6 mnkr för 96 lägenheter i det nybyggda äldreboendet Kampementet, Kampementsgatan 2, varav 2,1 mnkr kommer att begäras ombudgeterade till 2006.

Omstrukturering

I tertialrapport 1 beviljades 5,1 mnkr för tomgångshyror på Gärdets äldreboende, flyttkostnader och extra personal.

Ombyggnaden av Gärdets äldreboende påbörjades i maj och de boende har fått ett tillfälligt boende på Bromma sjukhus.

I tertialrapport 2 beviljades en budgetjustering om 3,9 mnkr för tomgångshyra 2005 på Bromma sjukhus.

Lokalförändringar

Socialtjänsten

En arbetsverksamhet för psykiskt funktionshindrade har lämnat en lokal på Lidingövägen 75 och flyttat till mer ändamålsenliga lokaler på Sandhamnsgatan 8.

Äldreomsorgen

Ombyggnaden av Gärdets äldreboende startade i juni 2005 och beräknas vara klart för inflyttning i december 2006. De boende får under ombyggnadstiden ett tillfälligt boende på Bromma sjukhus. Hemtjänsten på Olaus Petrigatan har flyttat till annan lokal. Sandelsgatan 6. Äldreboendet Kampementet färdigställdes under året.

Avveckling

Förvaltningen lämnade i juli en lokal på Grevgatan 42, som tidigare varit fritidshem och vars verksamhet flyttat in i Hedvig Eleonora skola. Årshyran uppgick till 0,4 mnkr. Hyresavtalet med Tessingårdens äldreboende löpte ut vid årsskiftet. En del av lokalen på Sibyllegatan 32 och har avvecklats från hösten. Hemtjänstlokalen på Styrmansgatan 47 avvecklades också under hösten. Del av Rio, Värtanhuset i Gärdets äldreboende avvecklades också under året.

Lokalytor

Under året har den inhyrda lokalytan ökat med 5 560 kvm till följd av en tillfällig inhyrning av Bromma sjukhus (9 973 kvm). Exklusive Bromma sjukhus har lokalytan minskat med 4 413 kvm.

ÖVRIGA REDOVISNINGAR

Leasing

Förvaltningen har sju leasingavtal för bilar till en total årlig leasingkostnad av 458 tkr. I övrigt finns avtal om leasing för kopieringsmaskiner och kaffeautomater. Avtalen redovisas i bilaga.

Klagomålshantering

Kategori	Administ- ration	Barn och Ungdom	Social- tjänsten	Äldre- omsorg	Kultur och Miljö	Summa
Bemötande	0	1	3	12	1	17
Tillgänglighet	1	2	1	2	0	6
Information	1	3	0	2	3	9
Insatser/Verksamhet	0	24	4	59	60	147
Politiska beslut	0	2	0	3	1	6
Inflytande	0	1	0	0	0	1
Handläggning	1	1	6	1	2	12
Annan huvudman	2	2	0	0	30	33
Övrigt	0	2	0	3	7	12
Summa 2005	5	38	14	82	104	243
varav positiva synpunkter	1	2	0	3	1	7
<i>Summa 2004</i>	<i>9</i>	<i>59</i>	<i>25</i>	<i>106</i>	<i>122</i>	<i>321</i>

Nämnd och förvaltningsövergripande administration

Till nämnd- och förvaltningsövergripande administration har sammanlagt fyra klagomål och synpunkter inkommit om tillgängligheten i växeln, bristande information om förändring i verksamhetens resurser samt ett klagomål som riktade sig till annan huvudman. Klagomålen har besvarats och åtgärdats. En positiv synpunkt har framförts om handläggningen från IT och Information. Ett klagomål avser insatser inom hemtjänst och har vidarebefordrats till äldreomsorgen.

Barn och Ungdom

Synpunkter har framförts till enheterna via brev, mail eller telefon. Inom förskolan har synpunkterna i första hand rört sig om öppettider, den dagliga verksamheten, sovvilan m.m. och inom skolan har synpunkter förts fram om undervisningssituationen, lärartäthet, skolans organisation m.m. Alla synpunkter och klagomål har besvarats skriftligt i brev eller e-post, per telefon eller genom möte med avsändaren. Skolorna diarieför dessa i eget diarium.

Socialtjänsten

Till Socialtjänsten har 14 synpunkter och klagomål inkommit. Synpunkterna och klagomålen har behandlats på enheternas arbetsplatsträffar för diskussion om hur verksamheten ska kunna utvecklas ytterligare. Majoriteten av klagomålen har avsett enskilda ärenden och besvarats utifrån varje enskilt fall.

Äldreomsorgen

Till Äldreomsorgen har totalt 82 synpunkter och klagomål inkommit varav 59 avsåg insatser/verksamhet och 12 avsåg bemötande. Klagomålen gäller brister i personalkontinuiteten och

att planerade tider inte hållits. Åtgärder har genomförts vad gäller organisation och planering i hemtjänstgrupperna. Klagomål har också kommit på att nattpatrullens insatser blivit fördröjda, detta p.g.a. akutlarm. Ny organisation genomförs 2006 och arbetsrutiner har setts över.

Klagomål kring Rio servicehus/seniorboende har gällt att det minskats på lokaler för aktiviteter till de boende, samt på städningen av allmänna utrymmen på Rio. Städfrekvensen har med anledning av detta utökats. Lokalfrågan har lösts provisoriskt under den tid ombyggnad genomförs under 2006. En del klagomål avser städning som utförs av entreprenörer enligt ramavtal. Den enskilde har då fått byta städentreprenör.

Klagomål på felaktiga räkningar. Information har gått ut om vilka rutiner som gäller samt den enskildes ansvar att meddela förändringar, att man är bortrest osv.

Klagomål på flytten från Gärdet till Bromma sjukhus. Information har getts om skälen till flytten, innebörden i fattade politiska beslut. De personer som haft speciella skäl har erbjudits en plats på det nyöppnade Kampementet.

Klagomål har kommit på nerdragningen av platser på dagvården. Information har getts om de förändringar som genomförts enligt beslut i samband med budget 2005.

Vad gäller entreprenörer fick Körsbärsgården klagomål bl.a. på nerdragning av personal. En ny upphandling har genomförts och byte av entreprenör är gjord.

Kurser i bemötande kommer att genomföras under våren 2006.

Kultur och Miljö

Till programområdet har sammanlagt 104 klagomål och synpunkter inkommit under året. Det är en minskning jämfört med föregående år. Påpekanden som rör belysning eller trafikfrågor eller annat som inte är stadsdelsnämndens ansvarsområde, 30 stycken, har vidarebefordrats. Klagomål på insatser, 60 stycken, har påpekats och åtgärdats av ansvarig.